

འབྲུག་གི་ཕྱི་སྐབ་བཅའ་ཁྲིམས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ཅན་མ།

THE AUDIT ACT OF BHUTAN 2006

དཀར་ཆག།

དོན་ཚན།	ཤོག་གྲངས།
མཚན་བརྗོད།	༤
ངོ་སྤྱོད།	༥
༼ལེའུ་དང་པ་༽ སྤྱོད་བརྗོད།	༦
མཚན་གནས་དང་ འགོ་འཇུག་སྒྲ་ཚེས་ ལྷག་ཚད།	༦
ཆ་མེད།	༦
༼ལེའུ་གཉིས་པ་༽ རྒྱལ་གཞུང་ཕྱི་མཁའ་འཛིན།	༦
གཞི་བཙུགས།	༦
ཕྱི་མཁའ་འཛིན་ལྷག་བསྐྱོད་བཞག།	༧
ཕྱི་མཁའ་འཛིན་ལྷག་གི་འོས་བབས་དང་ཤེས་ཚད།	༧
དམ་བཅའ་དང་ རོས་ལེན།	༧
ལྷ་གཡོག་གི་གནས་ཡུན་དང་གནས་སྤངས།	༨
དགོངས་ལུ་དང་བཏོན་གཏང་ཐངས།	༨
དབང་འཛིན་གྱི་རང་དབང།	༨
༼ལེའུ་གསུམ་པ་༽ ལྷ་རིག་ཀྱན་སྦྱོང་གི་རྣམ་བཞག།	༩
ཀྱན་སྦྱོང་དང་བསྐྱེད་དགོས།	༩
འགན་འཁུར།	༡༠
འཕྲི་འགན།	༡༠
གསང་བྱ།	༡༠
གཅིག་བསྒྲིལ།	༡༠
རང་དོན་སྒྲོས་བཏང་།	༡༠
དྲངས་གསལ།	༡༠

 རྒྱལ་གཞུང་གི་འཕྲིན་ལྷན་པུཌ་པོ་འཇུག་པོ།
 རྒྱལ་གཞུང་གི་འཕྲིན་ལྷན་པུཌ་པོ་འཇུག་པོ།

མཁམ་མཆོག་གི་བསམ་འཆར།	༢༧
།ལེའུ་བརྒྱུད་པ་། དབང་འཛིན་གྱི་འཁྲི་འགན།	༢༨
དབང་འཛིན་ཕྱིས་ཞིབ་རྒྱུ་བཞི་དང་ ཟབ་ནན་བསྐྱར་ཞིབ།	༢༩
གནས་ཚུལ་དང་ འབྱུང་ཁུངས་ མིང་ཚུའི་ཉེན་སྲུབ།	༣༩
།ལེའུ་དགྲ་པ་། གཞོད་འགེལ་དང་ཉེས་ཆད།	༣༠
གཞོད་འགེལ།	༣༠
ཉེས་བཤེར།	༣༠
ཉེས་ཆད།	༣༡
།ལེའུ་བརྒྱུད་པ་། ལྷ་ཆོག་ས་དགོངས་དོན།	༣༡
ཉེས་བཤེར་ལས་བཀག་ཆ།	༣༡
བཅའ་ཡིག་བཟོ་ཆོག་པའི་དབང་ཆད།	༣༡
དབང་འཛིན་ཡོད་པའི་དེབ་སྒྲིག་ས།	༣༢
བསྐྱར་བཅོས།	༣༢
ངེས་ཆོག།	༣༢
སྟོན་ཆོག།	༣༣

 ཆོག་ས་པོ་ན།
 འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོག་ས་འདུ།

༼མཆོད་བཟློག༽

ཕུན་ཚོགས་བདེ་ལེགས་འབྱུང་གནས་དུས་གསུམ་གྱི། །ཙུ་བརྒྱད་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་དགོན་མཆོག་གསུམ། །
དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་སྦྱང་མའི་ཆོགས། །སྟེ་བཞིའི་དཔལ་ལྷན་ལྗོངས་འདིར་གིས་པ་སྟོལ། །

རྒྱལ་ཀྲན་རྒྱབས་ཆེན་བླགས་རྗེའི་འོད་སྤྲང་ནི། །མགོན་མེད་ལྗོངས་འདིའི་མགོན་དུ་རབ་འཕྲོས་ཏེ། །
སྤར་མེད་ལུགས་གཉིས་ཁྲིམས་སྟོལ་གཏོད་མཛད་པ། །མཐུ་ཆེན་སྒྲ་མའི་བཀའ་དྲིན་བསམ་བཞིན་དད། །

གང་གི་བླགས་བསྐྱེད་རྒྱ་མཚོ་ལས་བལྟམས་པའི། །རྒྱལ་བརྒྱད་འདབ་སྦྱོང་ལས་འཕྲོས་ལྷག་བསམ་གྱི། །
ཟེའུ་འབྲུས་མངའ་འབངས་ར་ཡིག་གཉིས་པའི་ཆོགས། །ཡོངས་སུ་ཆོམས་མཛད་སྤྱི་བའི་གཙུག་གི་རྒྱུ། །

རང་དོན་ཆ་མེད་གཞན་དོན་ལྷུར་ལེན་གྱིས། །མཁྱེན་པས་འཇམ་དབྱངས་བརྩེ་བས་སྦྱིང་རྗེའི་གཏེར། །
ལུས་པས་གསང་བདག་རིགས་གསུམ་ཀྲན་འདུས་པའི། །རྒྱལ་རབས་བཞི་པའི་དབུ་འཕངས་དགུང་དུ་འདེགས།
།

ལུགས་གཉིས་ཁྲིམས་གཙང་མངའ་འབངས་བདེ་སྤྱིད་རྒྱ། །རྒྱལ་ཁབ་ཞི་བདེའི་རྩ་བ་བརྟན་པའི་གཞི། །
རྒྱལ་མིན་བྱ་སྦྱོང་རིང་དུ་སྦྱོང་བའི་ཐབས། །རྩིས་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་འདེན་ཐེད་ལུལ་དུ་སྟེལ། །

ཆོགས་པ་པོ་ན།
འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུ།

ངོ་སྟོན།

དེ་ཡང་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྩ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་ནང་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་གཞུང་ཅིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་འདི་
རང་དབང་ཅན་གྱི་དབང་འཛིན་ཅིག་ཡིན་མ་འབད་བཞིན་ཡོད་པ་བཞིན་དུ།

འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོའི་བླགས་གྱི་དགོངས་འཆར་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ འགན་འཁུལ་ཡར་བྱུང་དང་
འཛིགས་སྒྲུང་ ཡངན་མཐུན་འགྱུར་ རྩོགས་ལྷུང་མེད་པར་ རོན་སླིན་ཅན་གྱི་ཅིས་ཞིབ་རྒྱུ་སྤེལ་ན་ཞུ་
ཤུལ་ཐོག་ལས་ དམངས་གྱི་འཕྱོད་ཁུངས་རྩ་རྒྱུ་མཐུན་སྦྱོར་ནིའི་དོན་ལུ་དང་ ལེགས་ལྷན་གཞུང་སྦྱོར་
ཡར་བྱུག་གཏང་ནི་གི་དོན་ལུ།

འབྲུག་གི་ཅིས་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ གནམ་ལོ་མེ་པོ་ཁྱིའི་ལོ་ ༣༥ པའི་ཆེས་ ༥ ལུ་འཇུག་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༦
ཟླ་ ༦ པའི་ཆེས་ ༣༠ ལུ་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུའི་ཆོགས་ཐེངས་ ༥ པའི་ནང་གཞུགས་གསལ་
ལྟར་ཆ་འཛིག་མཛད་གྲུབ།

ཆོགས་པོ་ལོ་ན།
འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུ།

༼ལེའུ་དང་པ་༽

ཕྱིན་བཅོམ་།

མཚན་གནས་དང་ འགོ་འཇུག་སྒྲ་ཆོས་ རྒྱབ་ཚད།

༡ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་

(༡) འབྲུག་གི་ཕྱི་མཁའ་ཁྲིམས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ཅན་མ་ཟེར་བཅོམ་དགོ།

(ཁ) གནམ་ལོ་མེ་པོ་ཁྱིལ་ལོ་ལྷ་ པའི་ཆོས་ ལུ་འམ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལྷ་ པའི་
ཆོས་ ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་བསྟར་སྟོན་འབད་དགོ།

(ག) འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་ཁྱོན་ཡོངས་ལུ་ ཡངན་འབྲུག་གི་དབང་ཁྲལ་གྱི་ནང་འཁོད་
འདུས་པའི་རིགས་ལུ་ཁྲལ་དགོ།

ཆ་མེད།

༢ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ཆ་འཛོག་གྲུབ་པའི་ཉིན་མ་ལས་ འདི་དང་འབྲེལ་ཆགས་མེད་པའི་ཁྲིམས་
དང་ བཅའ་ཡིག་ སྒྲིགས་གཞི་ རྒྱབ་བསྐྱུགས་ བཀོད་རྒྱ་ཚུ་ཆ་མེད་འགྱུར་ཡིན།

༼ལེའུ་གཉིས་པ་༽

རྒྱལ་གཞུང་ཕྱི་མཁའ་དབང་འཛིན།

གཞི་བཙུགས།

༣ རྒྱལ་གཞུང་ཕྱི་མཁའ་དབང་འཛིན་ཅིག་ཡོད་དགོ་མི་འདི་ དམངས་ཀྱི་འཕྲོན་ཁུངས་ཚུ་ཚད་
དམ་དང་ འཛོན་ཚད་ འོན་ཤིང་ ཅན་མ་ཅན་ཅན་འབད་སྟོན་ནིའི་སྟེར་ལས་ཕྱི་མཁའ་རྒྱབ་ནི་དང་
སྟན་ཁུ་ཕུལ་ནི་གི་དོན་ལུ་ཡིན།

༤ དབང་འཛིན་འདི་ ཕྱི་མཁའ་ཡོངས་ཁྲལ་གྱི་འགོ་འཁྲིད་ཐོག་ལུ་ རང་དབང་ཅན་དང་
ཕྱོགས་ཞེན་མེད་པའི་གཙུག་སྟེ་ཅིག་ཡིན།

ཆོག་སྐུ་པ་པོ་།
འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོག་སྐུ་པ་པོ་།

ཕྱི་མཁའ་ལོངས་བྱུང་བསྐྱོད་བཞག།

ཡ ཕྱི་མཁའ་ལོངས་བྱུང་འདི་ སློན་ཆེན་དང་ འབྲུག་གི་ཁྲིམས་སྤྱི་སློན་པོ་ ཆོག་མཆོག་དཔོན་
རྒྱལ་ལོངས་ཆོག་མཆོག་གི་འཛིན་ ལྷོག་ལྷོག་ཆོག་མཆོག་པའི་གཙོ་འཛིན་བཅས་ཀྱིས་མགྲིན་
མཐུན་ཐོག་གྲོས་འདེབས་ལུལ་བའི་ བྱད་ལྷན་མི་ངོ་ཚུ་གི་མིང་ཐོའི་ནང་གསལ་ལས་
འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གིས་བསྐྱོད་བཞག་གནང་ནི།

ཕྱི་མཁའ་ལོངས་བྱུང་གི་འོས་བབས་དང་ཤེས་ཚད།

- ༩ མི་ངོམ་ཅིག་ ཕྱི་མཁའ་ལོངས་བྱུང་སྤྱེ་བསྐྱོད་བཞག་འབད་ནི་གི་འོས་བབས་ལོང་མི་དེ་ཡང་:
- (༡) རང་བཞིན་གྱི་སྤྱི་ལུང་ལས་བརྟེན་པའི་འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཡིན་མི་དང་།
 - (༢) འབྲུག་པའི་མི་སེར་མིན་མི་ཅིག་དང་གཉེན་ཏུ་མ་བཟློམས་པ།
 - (༣) ཉེས་ཅན་གཞོན་འགལ་གང་རུང་ཅིག་ལུ་བརྟེན་ཁྲིམས་གཙོན་མ་གྲུབ་པ།
 - (ང་) གཞུང་ལུ་ལུལ་དགོ་པའི་ཁྲལ་འབབ་ ཡངན་ འབུལ་སྒོ་གཞན་ཚུ་ཆད་ལུས་
མེད་པ།
 - (ཅ) མི་དམངས་ཆོང་སྤེ་ ཡངན་ལས་འཛིན་ཚུ་ནང་ཁེས་ངགི་གོ་གནས་གང་རུང་ཅིག་
མ་འཆང་མི།
 - (ཆ) གོ་གནས་ཀྱི་དོན་ལུ་འོས་མཆོམས་ཤེས་ཚད་ཅན་གྱི་གཞུང་གི་ཆེ་མཐོའི་འགོ་
དཔོན་ཡིན་མི།
 - (ཇ) སྤྲོད་དོན་དང་འབྲེལ་གཏོགས་མེད་པ།
 - (ཉ) མི་དམངས་ལཱ་གཡོག་ལས་བཏོན་མ་བཏང་མི།

དམ་བཅའ་དང་ རིས་ལེན།

༡ ཕྱི་མཁའ་ལོངས་བྱུང་གིས་ གོ་གནས་འཆང་བའི་སྐབས་ ཕ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་བྱུར་སྒྲགས་
གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་ནང་བཀོད་མི་ལྟར་ཏུ་ རིམ་བཞིན་གོ་གནས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ ཡངན་
རིས་ལེན་དང་ གསང་བའི་དམ་ བཅའ་ལུལ་དགོ།

༤ དམ་བཅའ་དང་ ངོས་ལེན་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་དང་ ཡངན་འབྲུག་རྒྱལ་པོའི་
བཀའ་བྱ་བ་ལྟར་ འབྲུག་གི་ཁྲིམས་སྤྱི་སྒོན་པོ་ལུ་ཕུལ་དགོ།

ལྷ་གཡོག་གི་གནས་ཡུན་དང་གནས་སྡངས།

༧ ཕྱི་མ་ཞིབ་ཡོངས་ཁྱབ་ཀྱི་གོ་གནས་ནང་གནས་ཡུན་འདི་ ལོ་ངོ་ལྔ་ ཡངན་སྤྱི་ལོ་དྲུག་བཅུ་
རེ་ལུ་ལོན་མི་གཉིས་ལས་ ག་ཉ་མི་དེ་ལུ་གནས་དགོ།

༡༠ ཕྱི་མ་ཞིབ་ཡོངས་ཁྱབ་འདི་ སྤར་ལོག་བསྐོ་བཞག་འབད་མི་ཆོག།

༡༡ ཕྱི་མ་ཞིབ་ཡོངས་ཁྱབ་ལུ་ དེ་ལུགས་ཀྱི་དབུལ་ཕོགས་དང་ ཟུར་འབྲུས་ ཁེ་ཕན་གཞན་ཚུ་
ཁྲིམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བཀོད་མི་ལྟར་དུ་ ཕ་ཁྲིམས་ཅན་ཀྱི་གོ་གནས་འཆང་མི་གཞན་ཚུ་དང་
འབྲམ་ཉམ་ཐོབ་དགོ།

དགོངས་ཁུ་དང་བཏོན་གཏང་ཐངས།

༡༢ ཕྱི་མ་ཞིབ་ཡོངས་ཁྱབ་ཀྱིས་ནམ་རང་འབད་རུང་ འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཁྱུ་ཡིག་
ཕུལ་ཐོག་ལུ་གོ་གནས་ལས་དགོངས་ཁུ་འབད་ཆོག།

༡༣ ཕྱི་མ་ཞིབ་ཡོངས་ཁྱབ་འདི་ གནས་དབྱུང་ཁོ་ནའི་ཐོག་ལས་བཏོན་གཏང་ཆོག།

༡༤ ཕྱི་མ་ཞིབ་ཡོངས་ཁྱབ་ཀྱི་གོ་གནས་ས་སྤྱོད་དེ་ དེ་ལུགས་ཀྱི་ས་སྤྱོད་འཐོན་ཏེ་ཉེན་གངས་སུ་མ་
ཅུའི་ནང་འཁོད་ཚབ་བསྐོས་དགོ།

དབང་འཛིན་གྱི་རང་དབང་།

༡༥ དབང་འཛིན་ལུ་ ལས་འཛིན་བཟོ་ནི་དང་ ཞིབ་དཔྱད་ སྒྲན་ཁུའི་རང་དབང་ཚུ་ཚུད་པའི་
ལས་སྡེ་དང་བྱ་སྤྱོད་འི་རང་དབང་ཡོངས་རྒྱུགས་ཡོད།

༡༦ དབང་འཛིན་ལུ་ རང་གི་ལས་སྡེའི་བཀོད་སྤྱི་གས་དང་ འཆར་དབུལ་ མི་སྤྱོད་ས་དགོས་
མཁོའི་གོས་ཐག་གཅད་ནི་དང་ བདག་སྤྱོད་འཐབ་ནིའི་དབང་འཛིན་ཡོངས་རྒྱུགས་ཡོད།

ཆོག་པོ་པོ་པོ་
འབྲུག་གི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་པོ་པོ་

- ༡༢) རྒྱལ་གཞུང་གིས་ དབང་འཛིན་གྱི་རང་དབང་བདག་སྐྱོང་གི་དོན་ལུ་ལྷང་ངེས་གྱི་མ་དངུལ་
ཐིན་དགོ།
- ༡༤) དབང་འཛིན་གྱི་འཆར་དངུལ་འདི་ སྤྱི་ཚྭ་གསུམ་གྱིས་ ལོ་བསྟར་རྒྱལ་ཡོངས་འཆར་དངུལ་
གི་གྲུལ་ཁར་ཆ་འཛོག་མཛད་དགོ། གཤམ་སྤྱིད་རྒྱལ་ཡོངས་འཆར་དངུལ་གྱི་དོན་ལུ་ སྤྱི་
ཚྭ་གསུམ་གྱི་གྲོས་ཚད་ཕྱིར་འབྱུངས་ལུས་པ་ཅིན་ དངུལ་ཕྱིས་ལྷན་ཁག་གིས་དབང་འཛིན་ལུ་
ཁུང་ཤོས་ཏེ་མ་འཛར་དངུལ་དང་འབྲེལ་མཉམ་གྱི་གནས་སྐབས་མ་དངུལ་ཐིན་དགོ།
- ༡༥) ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་བྱུང་རྒྱུ་མ་གཏོགས་ དབང་འཛིན་གྱིས་ བྱུང་ཆེ་བར་ཞི་
གཤམ་ག་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ རང་གི་ལཱ་གཤམ་ག་ཚུ་འདི་དོན་ལུ་ ལཱ་གཤམ་ག་གི་གནས་
སྐབས་དང་མི་སྟོབས་སྤྱིད་བྱུང་ཆུ་ ཆེད་དུ་བཀོད་དགོ།

།ལེའུ་གསུམ་པ་།

བྱང་རིག་ཀུན་སྐྱོད་གྱི་རྣམ་གཞག།

ཀུན་སྐྱོད་དང་བསྟུན་དགོས།

- ༢༠) ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་བྱུང་གིས་ རང་གི་ཀུན་སྐྱོད་འདི་ མཐོང་སྣང་དང་དངོས་འབྱེལ་ལུ་ཀུན་
སྐྱོད་རྣམ་གཞག་འདི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཡོད་པ་ངེས་གཏན་བཟོ་དགོ།
- ༢༡) ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་བྱུང་གིས་:
- (༡) རང་གི་བྱ་སྤྱོད་ཆུ་འཛོན་ཐངས་དང་ ལྷོགས་གྲུབ་ བྱང་རིག་ཅན་སྤེལ་ཐབས་ཞི་གི་
དོན་ལུ་ལྷན་བསམ་རྣམ་དག་གི་ཀུན་སྐྱོད་དགོས་པ་དང་།
- (ལ) བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འདི་དགོངས་དོན་ཆུ་ལུ་གནས་ཞི་རྒྱུ་མ་ཆད་པར་
ཕྱིས་ཞིབ་པ་ག་རིགས་ དབང་འཛིན་གྱི་ཀུན་སྐྱོད་རྣམ་གཞག་བཟང་པོ་དང་
བཟང་སྐྱོད་ གསང་བ་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཡིན་མ་ངེས་གཏན་བཟོ་དགོ།
- ༢༢) ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་བྱུང་དང་ ཕྱིས་ཞིབ་པ་ ལཱ་གཤམ་ག་ཚུ་གིས་རང་རྒྱུད་དང་ སྤྱི་མཐུན་
ཐོག་ལུ་དབང་འཛིན་གྱི་གཅིག་བསྐྱེལ་ རྒྱུ་སྐྱོང་འཐབ་ཡོད་པ་ངེས་གཏན་བཟོ་དགོ།

འགན་འཁུར།

༢༣ ཅུས་ཞིབ་ཡོངས་ཁྱབ་ཀྱིས་ རང་གི་ཀྱུན་སྡོད་འདི་ དབང་འཛིན་གྱི་ཆེ་མཐོང་དང་ མིང་
གཏམ་ རྣམ་དག་ཀྱུན་སྡོད་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཙན་གཅིག་བསྐྱེལ་དང་འབྲེལ་ཆགས་
ཡོད་པ་ངེས་གཏུན་བཟོ་དགོ།

འབྲི་འགན།

༢༥ ཅུས་ཞིབ་ཡོངས་ཁྱབ་ཀྱིས་ དབང་འཛིན་གྱི་སྤྲིད་བྱས་དང་ གྲོས་ཐག་ གདོང་ལེན་ཚུའི་
དོན་ལུ་རྒྱ་མཆོན་བཤད་ནི་དང་འབྲི་འགན་ལེན་ནིའི་འགན་འཁུར་འབག་དགོ།

གསང་བྱ།

༢༥ ཅུས་ཞིབ་ཡོངས་ཁྱབ་ཀྱིས་ ཁྲོས་ཐག་དང་ ཡིག་ཆ་ བསྐྱུག་གྲོས་ཚུ་མི་དམངས་ཀྱི་མཐའ་
 རོན་ལུ་ གསང་སྟོག་འབད་མ་རུང་བའི་གནས་སྐབས་ལུ་གསང་བྱ་བྱུག་སྟེང་འཐབ་དགོ།

གཅིག་བསྒྲིལ།

༢༩ ཅུས་ཞིབ་ཡོངས་ཁྱབ་ཀྱིས་ རང་གི་གཞུང་འབྲེལ་འགན་འཁུར་ཆུ་འཐབ་པའི་སྐབས་ལུ་མི་
ངོ་གང་རུང་ཅིག་ ཡངན་མི་ངོ་རྒྱུའི་འདུས་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལམ་ག་ཅིག་ཐོག་ལས་ཨིན་རུང་
སེམས་བརྒྱུར་མི་ཆོག།

རང་དོན་སྒྲུབ་བཤང་།

༢༧ ཅུས་ཞིབ་པོ་ངས་ཁྱེད་ཀྱིས་ གྲོས་ཐག་ཚེད་ཅི་འི་གནད་དོན་ཚུ་རང་དོན་ལུ་མ་བརྟེན་པར་མི་
དམངས་ཀྱི་མཐའ་དོན་ཁོ་ན་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་གྲོས་ཐག་གཅད་དགོ།

དུངས་གསལ།

24 ཅུས་ཞིབ་ཡོངས་བྱུང་གི་ཐོས་ཐག་དང་། གདོང་ལེན་ཚུ་ རྩངས་གསལ་ཐོག་དགོ་པའི་ཁར་
 ཐོས་ཐག་ཚུ་འི་ཚུ་མཆན་བཀོད་དགོ།

རང་གི་ཀྱན་སྦྱོང་།

༢༩ ཙུག་གསུམ་ལུ་ཕྱག་ཕྱི་ཞི་འདོན་ལུ་ འགན་འཁུར་ཙུ་ཙན་གནང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ ཕྱིས་

ཞིབ་ཡོངས་བྱ་བ་ཀྱིས་

(ཀ) གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ལཱ་འགན་འཐབ་པའི་སྐབས་ལུ་ ཁྲིམས་ལས་འགལ་བ་
ཡང་ན་ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་བྱ་བ་ ཡང་ན་དབང་འཛིན་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་གཏམ་
ཉམས་དམས་གཏང་ནི་ཡིན་པའི་གོམས་གཤིས་དང་ རྒྱུད་ལམ་ནང་བག་མེད་
རྒྱུད་ནི་ལས་འཛེམས་དགོས་པ་དང་།

(ཁ) དེ་ལྟགས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུད་འདི་ཁྲིམས་མཐུན་མིན་པ་ ཡང་ན་གཞུང་གི་སྤྱི་དབྱུས་གང་
རུང་ཅིག་ལས་འགལ་བ་ཡིན་མ་གཤིས་ཏེ་ རང་གི་གོ་གནས་ ཡང་ན་དབང་ཚད་
ཚུལ་མིན་རྒྱུད་ཐོག་ལས་མི་རྒྱ་ཞུན་གང་ཞིག་གི་ཐོབ་དབང་ལུ་ཕྱགས་ལུང་ཙན་
གྱི་བྱ་རྒྱུད་གང་རུང་ཅིག་སྒྲིག་ནི་ ཡང་ན་སྒྲིག་ནི་འདི་བཀོད་བྱ་བྱེད་མི་ཆོག་།

(ག) འབྲུག་གི་ཕྱི་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་གཏེ་ལུ་ཡང་དབུལ་ཁང་ཕྱིས་དེབ་རྒྱུན་རྒྱུད་
ཡང་ན་ལག་ལེན་འཐབ་མི་ཆོག་།

(ང) རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱན་སྒྲུགས་དང་ མངའ་ཁོངས་གཅིག་བསྐྱེལ་ རང་བཅོན་ཚུ་ལུ་
གཞོད་འཆེ་ཙན་གྱི་གནས་ཚུལ་བྱེད་མི་ཆོག་།

(ཅ) ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་བྱ་བ་ཀྱིས་ ཕྱག་འཇུག་ ཡང་ན་གསོལ་རས་ ཁེ་ཕན་ཚུ་ལེན་
མི་ཆོག་།

ཁེ་ཕན་ལྷན་སྦྱོང་།

༣༠ ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་བྱ་བ་ཀྱིས་ ཁོ་རའི་མི་དམངས་ཀྱི་ལཱ་འགན་དང་ ཁོ་རའི་སྤྱི་རྒྱུ་ཁེ་ཕན་
ཡང་ན་དབུལ་འབྲེལ་ ཡང་ན་གཞན་ཚུ་འི་བར་ན་ལྷན་སྦྱོང་འཐོན་ནི་ ཡང་ན་འཐོན་ནི་
བཟུམ་མཐོང་ནི་མེད་པ་ངེས་གཏན་བཟོ་དགོ།

ཚོགས་པ་པོ་ན།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ།

31 ཁེལ་མཁུ་ལྟག་སྤྱོད་འདི་ ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་བྱུང་བ་ སྐར་གྱི་ཁེལ་མཁུ་སེམས་བསྐྱར་བ་
 ཡང་ན་བསྐྱར་ནི་བཟུམ་མཐོང་བའི་སྐབས་ལུ་འཐོན་མ་ཡིན་མ་ལས་ སྐར་གྱི་ཁེལ་མཁུ་
 གངས་སུ་ ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་བྱུང་རང་གི་དདུལ་འབྲེལ་ ཡང་ན་ཁེལ་མཁུ་གཞན་ཚུ་རྒྱུར་
 ཅིག་གིས་མ་ཆོད་ ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་བྱུང་གི་བཟུལ་ལྷན་ ཡང་ན་རང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་སྤྱོད་མི་ཚུ་
 དདུལ་འབྲེལ་ ཡང་ན་ཁེལ་མཁུ་གཞན་ཚུ་ཡང་ཚུད་པ་ཡིན།

32 ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་བྱུང་གིས་:

- (ཀ) ཡིག་ཚང་གི་འགན་འཁུར་ལེན་ཏེ་ རྒྱ་རྒྱུ་མ་གྱི་ནང་འཁོད་དང་ དེའི་ལུལ་
 ལས་ ལོ་བསྟར་བཞིན་དུ་ དེ་ལས་ཡིག་ཚང་ལས་དགོངས་ཁུ་མ་འབད་བའི་རྒྱ་
 རྒྱུ་མ་གྱི་སྤྱོད་ལས་ རང་དང་ རང་གི་བཟུལ་ལྷན་ རང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་སྤྱོད་
 མི་ཚུ་མིང་ཐོག་ལུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དངོས་དང་ རང་མིའི་འོང་འབབ་ གཞིས་གནས་
 འབྲི་བ་ཚུ་ རན་ལྟར་བཀག་སྡོམ་ལྟན་ཆོགས་ལུ་གསལ་སྟོན་འབད་དགོ།
- (ཁ) སྐར་གྱི་ཚོང་ ཡང་ན་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ལས་དོན་ ཡང་ན་ལཱ་གཡོག་ཐེབས་གང་རུང་
 ཅིག་འབད་མི་ཆོག།
- (ག) ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་བྱུང་གི་གོ་གནས་ཐོག་ལུ་ ཁོར་འཁྱུང་འབྲེལ་འགན་འཁུར་
 ནང་དགོས་མཁོ་འཐོན་ན་མ་གཏོགས་ གཞན་གྱི་རྩལ་ཐོབ་མི་ ཡང་ན་དདུལ་
 ཐོགས་མེད་མི་ག་ཅི་ཡིན་རུང་མི་མང་ ཡང་ན་སྐར་གྱི་ཚོང་སྤྱོད་ནང་ཁྲི་འཛིན་གྱི་
 གོ་གནས་འཆང་མི་ཆོག།
- (ང) ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་བྱུང་གི་གོ་གནས་ཐོག་ལུ་ རང་གི་གཞུང་འབྲེལ་འགན་འཁུར་
 ནང་འོས་མཚམས་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ ཚོང་སྤྱོད་ ཡང་ན་ཚོང་འབྲེལ་ མཐུན་
 ཆོགས་གང་རུང་ཅིག་ལུ་སྟོན་པ་འབད་བྱ་སྟོན་འཐབ་ནི་ ཡང་ན་དེ་ལུགས་གྱི་
 ལས་སྤྱོད་ལུ་ལས་རོགས་བྱིན་མི་ཆོག།
- (ཅ) རང་གི་གོ་གནས་གྱི་བྱ་སྟོན་ ཡང་ན་ཆེ་མཐོང་དང་མ་མཐུན་པའི་ཆོགས་པ་ནང་
 འཐུས་མི་འབད་འཇུག་ནི་ ཡང་ན་བདག་ཏུ་བཟུང་ནི་ བཅའ་མར་གཏོགས་ནི་
 ཚུ་མི་ཆོག།

ཆོགས་པ་ལོན།

(ཆ) གཞུང་ལུ་གཞིན་སྒྲིན་ཡོད་པའི་རིགས་ གཞུང་ལས་གནང་བ་མེད་པར་ རོས་
ལེན་ ཡངན་ཁས་སྒྲངས་འབད་མི་ཚོ་གྲག།

33 ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་ཁྲབ་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ ཕྱིས་ཞིབ་པ་གར་གིས་ དམིགས་བསལ་གྱི་མི་ངོ་
ཡངན་མངའ་ཁུལ་ལས་སྤེའི་དོན་ལུ་དམིགས་བསལ་ཕྱིས་ཞིབ་གང་རུང་ཅིག་མ་རྒྱབ་པའི་ཉེ་
མ་ ཁེ་ཕན་ལྷག་སྤྱོད་འབྱུང་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་མི་གང་རུང་ཅིག་གསལ་སྤྱོད་འབད་དགོ།

34 ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་ཁྲབ་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ ཕྱིས་ཞིབ་པ་གར་གིས་ ཁོང་རའི་བྱ་སྤྱོད་ཚུ་སྒྲིན་
བྲལ་གྱི་ཐོག་ལས་འཐབ་དགོ།

35 ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་ཁྲབ་ཀྱིས་ གཤམ་སྤོང་འགོ་དཔོན་ཅིག་ལུ་ཁེ་ཕན་ལྷག་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ཡོད་
པའི་དོགས་ཐོན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ལཱ་པའི་བརྩེ་འཛིག་འབད་བ་ཅིན་ ཕྱིས་ཞིབ་ཀྱི་གཤམ་ལས་
བཏོན་ཚོགས།

ཁྲིམས་འགཤམ།

36 ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་ཁྲབ་ཀྱིས་ རྒྱལ་གཞན་གཤམ་འདི་ལས་འགཤམ་ཆེ་ ཁོང་རའི་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་ལུ་
བརྟེན་པའི་གནས་དབྱུང་གི་གཞི་གནད་སྤྲིན་དགོ།

37 ཕྱིས་ཞིབ་པ་ཚུ་གིས་ དབང་འཛིན་གྱི་ཀྱན་སྤྱོད་རྒྱལ་གཞན་གཤམ་བཟང་པོ་དང་ བཟང་སྤྱོད་
གསལ་བ་ཚུ་ལས་འགཤམ་ཆེ་སྤྱི་ཁྲིམས་ལས་འགཤམ་བའི་གཤོང་ལེན་གྱི་གཞི་གནད་སྤྲིན་དགོ།

༼ལེའུ་བཞི་པ་༽

ཕྱིས་ཞིབ་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་དང་ དབང་ཁྲབ་ ཁྲབ་ཁོངས།

རྒྱལ་གཞུང་ཕྱིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱི་བྱ་སྤྱོད།

38 དབང་འཛིན་གྱིས་འཐབ་དགོ་པའི་བྱ་སྤྱོད་

(ཀ) ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་ཁྲབ་ཀྱིས་ གཤམ་གནད་ཅན་དང་མཁོ་གཤམ་ཅན་འབད་བརྩེ་འཛིག་
འབད་བའི་དདུལ་འབྲེལ་དང་ བཟང་སྤྱོད་ ཁྲིམས་བསྟུན་ དམིགས་བསལ་
ཕྱིས་ཞིབ་ ཕྱིས་ཞིབ་ལམ་ ལུགས་གཞན་གང་རུང་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་

- (ལ) ཕྱིས་ཞིབ་རྒྱུ་པའི་ལས་སྡེ་ཚུའི་ལག་ལེན་གྱི་ ཚད་དམ་དང་ འཛིན་ཚད་ རོན་
སློན་ཚུ་ལུ་དབྱེ་ཞིབ་འབད་དེ་སློན་ཁུ་ཕུལ་ནིའི་དོན་ལུ་ ལས་འབྲེལ་ཕྱིས་ཞིབ་
རྒྱུ་བཞི།
- (ག) ལས་སྡེ་ཚུའི་ཕྱིས་ཁྲ་དང་ ལག་ལེན་ ལམ་ལུགས་ འཛིན་སྐྱོང་བྱ་སློེ་ཚུའི་
གནས་སྤངས་གང་རུང་ཅིག་གི་ཟབ་ནན་ཕྱིས་ཞིབ་རྒྱུ་བཞི།
- (ང) འོང་འབབ་དང་ཁྲལ་ཚུ་ དབྱེ་ཞིབ་དང་ བསྐྱེལ་ན་ ཕྱིས་བཞག་ཐངས་གྱི་ཕྱིས་
ཞིབ་རྒྱུ་བཞི།
- (ཅ) རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་གྲོགས་རམ་དང་ གྲོགས་རམ་མ་དངུལ་ མི་དམངས་གྱི་སླློན་
འགྲལ་ཚུའི་ཕྱིས་ཞིབ་རྒྱུ་བཞི།
- (ཆ) རྒྱལ་གཞུང་གི་ཚུགས་བསྐྱེལ་ལོ་བསྟར་དངུལ་འབྲེལ་ཕྱིས་བརྗོད་ རོ་སྦྱར་འབད་
ནི།
- (ཇ) འོས་འབབ་ཡོད་པའི་དབང་འཛིན་ཚུ་ལུ་ དེའི་ཞིབ་འབྲས་དང་གྲོས་འདེབས་
ཚུའི་སློན་ཁུ་འབད་ནི།
- (ཉ) ཕྱིས་ཞིབ་གྱི་སློན་ཁུ་དང་འབྲེལ་ནི་གི་དོན་ལུ་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ནི་ཚུ་ཡིན།

ཕྱིས་ཞིབ་གྱི་དབང་ཁུག

༣༧ དབང་འཛིན་གྱིས་ གཤམ་གསལ་ཕྱིས་ཞིབ་ཚུ་ འཛིགས་སྒྲུང་ ཡངན་མཐུན་འགྱུར་
ཚུགས་ལྷུང་མེད་པར་འབད་དགོས་པ་

- (ཀ) གཞུང་ ཡངན་ལྷན་ཁག་དང་ ལས་ཁུངས་ སྡེ་ཚོན་ སྡེ་མཉན་ རྫོང་ཁག་
ཆེད་འོག་ ཁྲོམ་སྡེ་ རང་སྐྱོང་འདུས་ཚོགས་ ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་ལས་རིགས་འབད་
མི་རྒྱལ་གཞུང་གི་ལས་འགྲལ་ ཡངན་རྒྱལ་གཞུང་གི་གཤམ་ཆེའི་ལས་འགྲལ་ཚུ་
ཚུད་པའི་ དེའི་ལས་རིགས་འཐབ་མི་ཚུ།

- (ཁ) གཞུང་གྲུ་ཚང་དང་རབ་སྡེ་འབྲེལ་ཡོད་གཙུག་སྡེ་ཆ་མཉམ་།
- (ག) དང་ཁྲིམས་ལྷན་སྡེ་དང་ཁྲིམས་སྡེའི་འདུས་ཚོགས་ཚུ།
- (ང་) ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་སྡེ་དང་འབྲེལ་ཡོད་གཙུག་སྡེ་ཚུ།
- (ཅ) ཅུ་ཁྲིམས་ཅན་གྱི་འདུས་ཚོགས་ཚུ།
- (ཆ) དམག་སྡེ་དང་སྤྱང་སྡོལ་ཞབས་ཏོག་ཚུ།
- (ཇ) ལས་འཛིན་གར་དང་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་ཏེ་གཞི་བཙུགས་འབད་བའི་རྒྱལ་གཞུང་ལུ་བདག་དབང་གི་ཁེ་ཕན་ཅན་གྱི་དདུལ་ཁང་ལྟེ་བ་དང་ཡན་ལག་ཚུ་དང་བཅས་པའི་དདུལ་འབྲེལ་གཙུག་སྡེ་ཚུ།
- (ཉ) གཞུང་མིན་ལས་སྡེ་དང་ཚོགས་པ་སློ་གཏད་པ་ཟད་འགོ་ཆ་མཉམ་ཡང་ན་ཆ་ཤས་ཅིག་གཞུང་གིས་གནང་མི་དང་བསྐྱེན་འགྲུལ་ཚུ་རྒྱལ་གཞུང་གིས་ཆ་འཛིན་ཡང་ན་གཏའ་དཔང་མཛད་དེ་གཞུང་གིས་ཐད་ཀར་ཡང་ན་བརྒྱུད་དེ་གོགས་རམ་མ་དདུལ་འཐོབ་མི་ཕན་ཐབས་ལས་སྡེ་དང་མི་དམངས་ལས་སྡེ་ཚུ་ཚུད་པའི་མངའ་ཁུལ་ལས་སྡེ་ཆ་མཉམ་དང་མི་སེར་ལས་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་ཞལ་འདེབས་རྒྱུ་ཤོག་ལས་བརྟེན་པའི་མ་དདུལ་གྱི་རིགས།
- (ཏ) འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གིས་བཀའ་རྒྱ་གནང་བའི་སྐབས་ལུ་མངའ་ཁུལ་ལས་སྡེ་ཡང་ན་ལས་དོན་གང་རུང་ཅིག།

༥༠

མི་དམངས་གྱི་དབང་འཛིན་གང་རུང་ཅིག་གི་ཕྱིས་ཁྱད་དང་ཕྱིས་ཞིབ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་གང་རུང་ཅིག་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་ལུ་མ་ལྟོས་པར་སྤྱི་ཚོགས་གྱིས་མི་དམངས་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་དགོས་མཁོ་ཆེ་བར་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་པ་ཅིན་དེ་ལུགས་མི་དམངས་དབང་འཛིན་གྱི་ཕྱིས་ཁྱད་ཚུ་ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་ཁབ་གྱིས་ཕྱིས་ཞིབ་རྒྱ་བཞིའི་བཀོད་རྒྱ་གནང་ནི།

 ཚོགས་པ་པོ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ།

༡། དབང་འཛིན་གྱིས་གཤམ་གསལ་གནད་དོན་ཚུ་ཡིན་མིན་དཔྱད་ཞིབ་འབད་དགོས་པ་

(ཀ) དཔྱ་བགོ་བཟོ་བའི་དངུལ་བསྐྱམས་ཚུ་ ཆ་འཛིག་གྲུབ་པའི་ཚད་འཛིན་འཆར་
དངུལ་ནང་འཁོད་ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་ ལས་ཤིམ་དང་བྱ་སྤྱིའི་དོན་ལུ་ཟད་འགོ་
བཟང་ཡོད་མེད། དང་།

(ཁ) དངུལ་འབྲེལ་སྤྱོད་ལེན་ཚུ་ལག་ལེན་བསྟར་བཞིན་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་དང་འཁྲིལ་
མ་འཁྲིལ་དང་ འབབ་ཁུངས་དང་ཟད་འགོ་གི་ཅ་ཆས་ཚུ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
སྤྱབ་བྱེད་ཚུ་ལུ་མཐུན་ཡོད་མེད།

(ག) ཕྱིས་ཁ་ཚུ་ ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་འབྲེལ་གྱི་ནང་རྒྱུན་སྤྱོད་འཐབ་ཡོད་མེད་དང་
དེ་ལུགས་གྱི་ཕྱིས་ཁ་ཚུ་ སྤྱོད་ལེན་གྱི་གནས་ཤིམ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་བྱང་བདེན་ཐོག་
སྤོན་དང་མ་སྤོན།

(ང) ལས་ཤིམ་གྱི་ལག་ལེན་ཚུ་ ཤིན་ཏོང་དང་དུས་ཚོད་ཐེབས་འགྲོ་ཞིའི་ཆ་རྒྱུན་ཚུ་
སྤང་ཞིའི་དོན་ལུ་ལྡང་ངེས་གྱི་ལྷ་རྟོག་འབད་མ་འབད།

(ཅ) གཞུང་གི་རྒྱ་དངོས་ཚུ་འོ་ཐོག་ཏན་འཁེལ་ཡོད་མེད་དང་ དམ་འཛིན་དང་ ཆད་
འཛིན་འཛིན་སྤྱོད་ དངོས་འབྲེལ་ཉེན་སྲུབ་ཐབས་ལམ་བཟོ་མི་ཚུ་ལྡང་ངེས་ཡོད་
མེད།

(ཆ) སྤྱན་ལུ་འབད་བའི་དངོས་འབྲེལ་ཅ་དངོས་དང་ བཟོ་བཀོད་ཚུ་དངོས་སྤང་ལུ་
ཡོད་མེད་ དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱུན་པའི་གསལ་བཀོད་ གནས་ཚད་ཚུ་ཁུངས་
བྱབ་ཡོད་མེད།

(ཇ) མི་སྤྱོད་ཐབས་དང་ དངུལ་འབྲེལ་ ཅ་དངོས་གཞན་ཚུ་ཚུང་པའི་འཐོབ་འོས་གྱི་
འཐོན་ཁུངས་ཚུ་ཚུལ་བཞིན་བཀོལ་སྤྱོད་འབད་མ་འབད།

ཚོགས་པ་པོ་ལྷན་
འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ།

- (ཉ) དདུལ་རྒྱུ་དང་ དངོས་པོ་ མི་དམངས་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་གཞན་ཚུ་ ཟླ་གྲྭ་དང་
མེད་པ་ཤོར་ནི་ ཚུལ་མེན་སྤྱོད་ནི་ཚུ་འི་ནང་འཁོད་ཕྱིས་ཞིབ་དང་ རྒྱུ་འཁོད་ཚད་
འཛིན་གྱི་དོན་ལུ་ཤུགས་ཚུ་ཚུད་པའི་ ཚད་འཛིན་ཡང་ན་དདུལ་འབྲེལ་ དེ་མིན་
པའི་རིགས་ཚུ་འི་ཕྱིས་ལས་དང་ འབྲེལ་ཡོད་ལམ་ལུགས་ཚུ་ལྷང་ངེས་ཡོད་མེད།
- (ཏ) འོང་འབབ་དང་ཁལ་ འབབ་ཁུངས་གཞན་ བཅོལ་འཛོགས་ཚུ་འི་ཕྱིས་ཁྱུ་གཏན་
འཁེལ་ཨིན་མིན་དང་ དབྱེ་ཞིབ་དང་ གོ་རྟོགས་སྟན་ལུ་འོ་ཐོ་བཞག་ཐངས་དང་
ཐབས་ལམ་ཚུ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལམ་ལུགས་ཚུ་ལྷང་ངེས་ཡོད་མེད།
- (ཐ) སྤྱིན་འབྲུལ་དང་ སྤྱོད་འཇུག་ དམིགས་བསལ་གྱི་དགོས་དོན་མ་དདུལ་ཚུ་ ཐོ་
ཡིག་གཏན་འཁེལ་བཞག་མ་བཞག་དང་ འཛིན་སྤྱོད་ཚུལ་མཐུན་འབད་མ་འབད།
- (ད) བན་དོན་རྒྱུན་འབྲེལ་འབྲུལ་རིག་དང་ འབྲུལ་རིག་གི་རིམ་ལུགས་གཞན་བཅོ་
མི་ཚུ་ འོས་མཚམས་ཅན་ཨིན་མིན་དང་ གྲོག་རིག་རིམ་ལུགས་ལུ་གནང་བ་
མེད་པར་བཟླ་འཇུག་འབད་ནི་ལས་སྤོན་འགོག་འབད་ཐབས་ལུ་ལྷང་ངེས་ཀྱི་ཚད་
འཛིན་དང་སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་བཅོ་མ་བཅོ།
- (ན) ལས་རིམ་གྱི་ལག་ལེན་དང་ལས་དོན་ཚུ་ འཆར་གཞི་བཙམས་མི་དང་འབྲེལ་ཏེ་
ཨིན་མིན་དང་ རེ་འདོད་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་ལུ་ཚུ་གྲུབ་མ་གྲུབ།

༼ལེའུ་ལྷ་པ༽

དབང་ཚད་དང་ འགན་འཁུར་ གནས་ཚུལ་ལུ་བཟླ་འཇུག་ཆོག་པའི་ཐོབ་དབང་།

དབང་འཛིན་གྱི་དབང་ཚད།

༤༢ དབང་འཛིན་གྱིས་འབད་ཆོག་པ་:

- (ཀ) ཕྱིས་ཞིབ་ཀྱི་ལྟ་ཚད་དམ་དང་ འཛོན་ཚད་ དོན་སྤྱིན་ཅན་འབད་ལག་ལེན་འཐབ་
ནི་གི་དོན་ལུ་ བཅའ་ཡིག་དང་ བྱ་བའི་གནད་སྤྱོད་ ལམ་སྟན་ཚུ་བཅོ་ནི་དང་

- (ལ) ཁྲིམས་ཚུ་དང་ སྤྱིར་བཏང་ངོས་ལེན་ཅན་གྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཀྱི་བྱ་སྒོ་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་
ཕྱི་ཕྱི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་ ཁྲུ་མཆོངས་ རྒྱུ་མཆོངས་ ཞིབ་འབྲས་ཚུ་གྲོས་
ཐག་གཅད་ནི།
- (ག) ཕྱི་ཕྱི་ཁྲིམས་ཚུ་གིས་བཏོན་པའི་སྒྲིན་བཟོད་ཚུ་དང་ ཕྱི་ཕྱི་ཁྲིམས་ཚུ་ཡུལ་ལས་སྡེ་
གིས་སྒྲིག་བཀོད་འབད་བའི་གསལ་བཤད་དང་ རྒྱུ་མཆོངས་ སྤྱི་བཟོད་ཚུ་ལུ་བཟླ་
སྟེ་སྟན་ལུ་ནང་ཚུ་ནི་ཨིན་པའི་ཕྱི་ཕྱི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཀྱི་ཞིབ་འབྲས་ཚུ་གྲོས་ཐག་གཅད་ནི།
- (ང) གཞལ་ཁྲམ་དང་ངན་ལྟ་ཤེས་རྟོགས་འབད་ཚུ་གསལ་ནི་ཚུ་ ཡར་སྟེལ་བཏང་ཞིན་མ་
ལས་ དེ་ཚུ་འབྱུང་ནི་གི་ཆ་རྒྱུ་མར་ཡབ་རྒྱུ་མ་གྱི་གི་དོན་ལུ་ ཞིབ་དཔྱད་ཅན་གྱི་
ཕྱི་ཕྱི་ཁྲིམས་ཚུ་བའི་གནད་སྤྱོད་བཟོ་ནི།
- (ཅ) ཕྱི་ཕྱི་ཁྲིམས་མེད་ལག་ཁྲུང་སྤྱོད་ནི་གི་བྱ་བའི་གནད་སྤྱོད་བཟོ་ནི།
- (ཆ) ལས་སྡེ་ཚུ་དེ་ཕྱི་ཕྱི་ཁྲིམས་ཚུ་ཆར་བའི་ དུལ་འབྲེལ་ཕྱི་ཕྱི་ཁྲིམས་ཚུ་དང་ ལས་
འབྲེལ་ སྟན་ལུ་གཞན་ཚུ་འདྲ་ དབང་འཛིན་ལུ་བསྐྱུལ་དགོ་པའི་དགོས་མཁོ་
ཚུ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི།
- (ཇ) རྒྱལ་ཡོངས་དང་ ལུང་ཕྱོགས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ས་གནས་ཚུ་ནང་ཕྱི་ཕྱི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཀྱི་འབྲེལ་
གནད་ནང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་བཟོ་འབད་ནི།
- (ཉ) འོས་མཆོངས་དང་ལཱ་ན་པར་ངོས་ལེན་བྱུང་བའི་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུ་དང་
ལག་ལེན་ཚུ་དང་མཐུན་པའི་སྤྱིར་བཏང་ངོས་ལེན་ཅན་གྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཁྲིམས་གནས་ཚུ་
དང་ ཅ་དོན་ བྱ་སྒོ་ཚུ་བཟོ་ནི་དང་དེ་ཚུ་ལུ་འཇུག་ནི་ནང་ རྒྱལ་སྤྱི་དང་ལུང་
ཕྱོགས་ཕྱི་ཕྱི་ཁྲིམས་དང་ ཕྱི་ཕྱི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཀྱི་མཐུན་ཆོགས་དང་ འདུས་ཆོགས་ཚུ་དང་
གཅིག་ཁར་མཉམ་འབྲེལ་འབད་ནི།

༢༣ དབང་འཛིན་ལུ་ འོས་མཆོངས་དང་ལཱ་ན་པའི་ བདེན་ཁུངས་བཀའ་ནི་དང་ ཕྱི་ཕྱི་ཁྲིམས་
གྲོས་འདེབས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཡར་དྲག་བཏང་ཡོད་པ་ཅིན་ཕྱི་ཕྱི་ཁྲིམས་ཚུ་སྒྲིན་བཟོད་ཚུ་འདུམ་
སྒྲིག་འབད་ནི་གི་དབང་ཆ་ཡོད།

ཚོགས་པ་པོ་ལྔ་
འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ།

དབང་འཛིན་གྱི་འགན་འཁུར།

༢༢ དབང་འཛིན་གྱིས་འབད་དགོ་པའི་ལཱ་འགན་འདི་ཡང་:

- (༡) ལྷན་ཁག་དང་ ལས་ཁུངས་ ལས་འཛིན་ གཞུང་གི་ལས་སྡེ་གཞན་ཚུ་གིས་
བཀོལ་སྤྱོད་འབད་བའི་མི་དམངས་གྱི་མ་དདུལ་ཚུ་ལཱ་ ཚུལ་མཐུན་དང་དུས་
ཐོག་གི་ཕྱིས་ཞིབ་ཁྱབ་ཐོག་ལས་ རང་གི་འགན་འཁུར་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་
དང་།
- (༢) འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་ འཆར་དདུལ་གྱི་དཔྱ་བཀོ་ཁྱབ་ཐོག་ལས་ཆེད་དུ་
བཀོད་མི་ལྟར་དུ་ སྤྱི་ཚོགས་གྱི་རེ་འདུན་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་སྣན་ཁུ་འབད་ནི།
- (༣) དེའི་སྣན་ཁུ་དང་ གོས་འདེབས་ཚུའི་ཐོག་ལས་མི་དམངས་གྱི་འཕྱོག་ཁུངས་ཚུ་
ཆོད་དམ་དང་ འཛུགས་ཆོད་ རོན་སྤྱིན་ཅན་འབད་སྤྱོད་ནི་ཡང་དགག་ཤང་ནི།

ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་ཁྱབ་གྱི་དབང་ཆ་དང་།

༢༣ ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་ཁྱབ་ལཱ་དབང་ཆ་དེ་མི་འདི་ཡང་:

- (༡) བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དགོངས་དོན་ཚུ་བསྟར་སྤྱོད་འབད་ནི་དང་།
- (༢) སྤྱིར་བཏང་ངོས་ལེན་ཅན་གྱི་ཕྱིས་ཞིབ་གནས་ཆོད་དང་ ཟུ་དོན་དང་ འབྲེལ་
ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུའི་འབྲེལ་བཤད་བཀམ་ནི།
- (༣) དམིགས་བསལ་ཕྱིས་ཞིབ་གང་རུང་ཅིག་ཁྱབ་ནི་གི་དོན་ལཱ་ མི་ངོ་གཞན་
ཡང་ན་ལས་སྡེ་ ཆོང་སྡེ་ཚུ་བསྟོར་བཞག་འབད་ནི།
- (ང་) དབང་འཛིན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ཚུ་རོན་སྤྱིན་ཅན་འབད་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལཱ་ ཕྱིས་ཞིབ་པ་
ཅིག་ལས་སྡེ་གང་རུང་ཅིག་ནང་བཞག་ནི།
- (ཅ) དབང་འཛིན་གྱི་ལཱ་གཡོག་པ་གར་ལཱ་ སྤང་སྤྱོད་གྱི་དགོས་མཁོ་གང་རུང་ཅིག་
དང་འབྲེལ་ནིའི་དགོས་མཁོ་བཀོད་ནི།

ཚོགས་པོན་མོ།
འབྲེལ་གྱི་ཁྱུལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ།

(ཆ) རང་སེའི་ལྷ་འགན་ཚུ་དང་འབྲིལ་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་བཞིན་ཡོད་པའི་གནས་
ཚད་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཟུམ་ཞིབ་ཀྱི་ལྷ་གཡོགས་ཚུ་འཛོམ་ཚད་
ཅན་འབད་གནས་ཐབས་ལུ་ངེས་གཏན་བཟོ་བའི་ སྤྱོད་བཟར་ལས་རིམ་ཚུ་བཟོ་
སྟེ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི།

(ཇ) དབང་འཛིན་གྱི་རྟོང་ལས་ གཞུང་གི་བྱུང་དབང་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་དང་ བྱ་བའི་
གནད་སྲོད་ཚུ་དང་འབྲིལ་ཏེ་ བྱད་རིག་གི་ཞབས་རྟོག་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ལག་
འབག་གི་ལྷ་གཡོགས་བསྐྱོས་ནི་ཚུ་ཚུད་པའི་དངུལ་འབྲེལ་གན་ལེན་ཚུ་བཟོ་ནི།

(ཉ) ཡིག་ཚང་གི་ལྷོགས་གྲུབ་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ གཞུང་གི་བྱུང་དབང་ཅན་གྱི་
སྲིད་བྱུས་དང་ བྱ་བའི་གནད་སྲོད་ཚུ་དང་འབྲིལ་ཏེ་ གྲོགས་རམ་ལས་སྡེ་ཚུ་
དང་གཅིག་ཁར་གན་ཡིག་བཟོ་སྟེ་མ་དངུལ་ལེན་ནི་དང་ འཛིན་སྲྀང་འཐབ་ནི།

(ད) རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་དང་ཕྱི་རྒྱལ་ལུ་དབང་འཛིན་གྱི་ངོ་ཚབ་འབད་ནི།

༣༩ ཟུམ་ཞིབ་ཡོངས་ཁྲབ་ལུ་ ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་ཟུམ་ཞིབ་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ཚུ་ལ་བཞིན་འཐབ་ནི་དང་དགོས་
ངེས་དང་གན་ལེན་ཅན་གྱི་འཕུལ་རིག་དང་ བྱད་རིག་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱིན་ནིའི་དོན་ལུ་དགོས་མཁོ་
བཀོད་ནིའི་དབང་ཚད་ཡོད།

༤༠ ཟུམ་ཞིབ་ཡོངས་ཁྲབ་ཀྱིས་ ཁོ་རའི་དབང་ཚད་གང་རུང་ཅིག་ཟུམ་ཞིབ་པ་གནན་ཚུ་གིས་ལག་
ལེན་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་སྤྱོད་ཆོག་ནི་ཡིན་རུང་ དབང་ཚད་ཚུ་སྤྱོད་པའི་མི་ངོམ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ལུ་
དེ་ལུགས་སྤྱོད་པའི་དབང་ཚད་ཀྱིས་ ཁོ་རའི་འགན་འཁུར་དང་ འབྲི་འགན་ལས་སྤང་མི་ཆོག།

ཟུམ་ཞིབ་ཡོངས་ཁྲབ་ཀྱི་འགན་འཁུར།

༤༡ ཟུམ་ཞིབ་ཡོངས་ཁྲབ་ཀྱིས་འབད་དགོ་པའི་འགན་འཁུར་:

(ཀ) རང་གི་འགན་འཁུར་ཚུ་ དབང་ཚད་དང་ ཁད་དབང་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་བཅུ་འཛོག་གི་
གཞི་ད་སྤྱོན་མེད་པའི་ཐོག་ལས་རང་གི་ལྷ་འགན་ག་ཅི་ནང་ཡིན་རུང་ཉེ་རིང་མ་ཕྱེ་
བར་ ཕ་བ་གསུམ་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ཐ་དང་དམ་ཆོག་བསྟེན་ཏེ་ཕྱག་ཕྱིད་ཞུ་དགོ།

ཆོགས་པོ་ན།
འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུ།

(ཁ) བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་ ཡངན་ཁྲིམས་གཞན་ཚུ་འི་ནང་གསལ་གོང་དགོལ་གྱི་
གངས་སུ་ཚུད་ཏེ་མེད་པའི་ ཕྱིས་ཞིབ་སྐབས་ངོས་འཛིན་འབད་བའི་ལས་
རིགས་ ཡངན་མི་ངོ་གང་རུང་སྟོང་ངན་ལྟ་བུ་གཞན་ལྟོས་ལྟོས་ཚོགས་ ཡངན་
འབྲེལ་ཡོད་དབང་འཛིན་ལུ་བརྟེན་ལན་འབད་དགོ།

(ག) ཁྲིམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བཀོད་མི་ལྟར་དུ་ མི་དམངས་ཀྱི་མ་དདུལ་བདག་སྐྱོང་
འབད་མའི་འདུས་ཚོགས་ཚུ་འི་ཕྱིས་ཁྲ་དང་འབྲེལ་བའོད་པའི་ལཱ་འགན་གཞན་
འཐབ་དགོ།

༥༩ དབང་འཛིན་གྱིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འི་དགོངས་དོན་ཚུ་དང་མ་འཁྲིལ་བའམ་ དམིགས་
ཡུལ་དང་བྱ་སྟོན་ཚུ་ལས་འགལ་བའི་བྱ་སྟོན་གང་རུང་ཅིག་གི་དོན་ལུ་ འཁྲིལ་གན་ཕྱིས་ཞིབ་
ཡོངས་ཁྲུབ་ལུ་ཡོག།

གནས་ཚུལ་ལུ་བཟླ་འཇུལ་ཆོག་པའི་ཐོབ་དབང་།

༥༠ ཁྲིམས་གཞན་ཚུ་འི་དགོངས་དོན་ཚུ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ དབང་འཛིན་དང་དེ་འི་ཕྱིས་ཞིབ་པ་ཚུ་
གིས་ ཕྱིས་ཞིབ་རྒྱུ་པའི་བསྐང་ཡོད་པའི་མངའ་ཁུལ་ལས་སྡེ་དང་ འདི་ནང་ཚུད་པའི་ཅ་
ཡན་ཚུ་འི་ལས་བྱེད་པའི་ཐོ་ཡིག་ཚུ་དང་གནས་ཚུལ་ སའོངས་ཚུ་ལུ་བཟླ་འཇུལ་ཆོག་པའི་
ཐོབ་དབང་ཡོད།

༥༡ དབང་འཛིན་ལུ་བཅའ་ཁྲིམས་ཚུ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ཕྱིས་ཞིབ་རྒྱུ་པའི་སྐབས་ངོས་འབབ་ཅན་
དང་དགོས་མཁོ་ཅན་འབད་མཐོང་པ་ཅིན་ ཕྱིས་ཞིབ་རྒྱུ་པའི་ལས་སྡེ་ བཀའ་སྡེལ་བ་
ཁྲུལ་བཟབ་མི་ གཞན་འབྲེལ་ཡོད་ཚུ་འི་ ཐོ་ཡིག་དང་ དདུལ་ཁང་ཕྱིས་བརྗོད་ཚུ་ལུ་བཟླ་
འཇུལ་ཆོག་པའི་ཐོབ་དབང་ཡོད།

༥༢ དབང་འཛིན་ལུ་ མ་སྟོན་པའི་དགོས་ངེས་ཅན་གྱི་ཐོ་ཡིག་ཚུ་ནང་བཟླ་འཇུལ་གྱི་དོན་ལུ་
བསྟར་སྟོན་ ཡངན་བསྟར་སྟོན་གྱི་གདོང་ལེན་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཆོག།

 ཆོག་པ་པོ་ན།
 འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོག་པ་པོ་འདུ།

ཡན དབང་འཛིན་ལུ་ ཕྱིས་ཞིབ་རྒྱུ་མཁོ་གཤམ་ཅན་གྱི་ཡིག་ཆ་གང་རུང་ཅིག་གི་འདྲ་
ཡང་ན་མཁོ་ཆས་དང་ ས་ཁོངས་ ཡིག་ཆ་དང་ས་གོ་ མཐུན་ཆེན་གཞན་ཚུ་ནང་བཟུ་
འཇུ་ལ་འབད་བཅུག་དགོ།

ཡེ ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་ཁྱབ་ ཡང་ན་ཁོ་གིས་དབང་ཚད་སྤྱོད་མི་གང་རུང་ཅིག་གིས་ཡིག་ཐོག་བཟུ་
བསྐྱལ་བྱེན་ཐོག་ལས་ ད་ལྟོ་ ཡང་ན་ཉེ་མ་ཕྱིས་ཞིབ་འོག་གི་ལས་དོན་ཚུ་ནང་ཚུད་དེ་ཡོད་མི་
གང་རུང་ཅིག་ལས་དགོས་མཁོ་ བཀོད་ཆོག་པ་:

(ཀ) འབྲེལ་ཡོད་གནད་དོན་གང་རུང་ཅིག་གི་སྒྲོར་ལས་ཡིག་ཐོག་གསལ་བཤད།
ཡང་ན།

(ཁ) ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་ཁྱབ་ ཡང་ན་གདམ་ཁ་བརྒྱབ་པའི་མི་དོ་འབད་སར་འོང་སྟེ་སྤྱུབ་
བྱེད་ རོས་ལེན་ ཡང་ན་དེ་མིན་པའི་རིགས།

ཡལ ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་ཁྱབ་ལུ་ བཅའ་མར་གཏོགས་མི་ ཡང་ན་ཁེ་ཕན་པ་ཚུ་དང་ ཞབས་ཏྲིག་
བྱེན་མི་ཡིན་པའི་མི་དོ་ཚུ་ལས་གནས་ཚུ་ལ་ལེན་ནིའི་དབང་ཚད་ཡོད།

༼ལེའུ་བྱུག་པ་༽

ཕྱིས་ཞིབ་རྒྱུ་ཐངས་དང་སྟན་ལུ་འབད་ཐངས་གྱི་གནས་ཚད།

གནས་ཚད་དང་ལག་ལེན།

ཡེ དབང་འཛིན་གྱིས་ ཕྱིས་ཞིབ་དང་ སྟན་ལུ་འབད་གནས་ཚད་མཐོ་ཤོས་བྱུབ་ནི་ཡིན་པའི་ ཕྱིས་
ཞིབ་རྒྱུ་ཐངས་དང་ སྟན་ལུ་འབད་ཐངས་ ལག་ལེན་གྱི་གནད་ཚད་ཚུ་གཞི་བཅུགས་
འབད་དགོ།

ཡེ དབང་འཛིན་གྱིས་ དེ་ལུ་གས་གྱི་གནད་ཚད་ཚུ་ཆ་འཛོགས་མ་འབད་བའི་ཉེ་མར་གྲོས་འཆར་
འདི་མི་དམངས་གྱིས་ཤེས་པ་བཟོ་ནི་དང་ བསམ་འཆར་བསྐྱེད་ལེན་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་
གནས་ཚད་དང་ལག་ལེན་ཚུ་འོས་མཚམས་ལྡན་པར་ པར་བསྐྱེན་འབད་དགོ།

ཚོགས་པ་ལྟུ་

- ༥༥ ཅེས་ཞིབ་རྒྱུ་ཡུལ་གྱིས་ ཁྲིམས་ཀྱི་གཞི་བཙུགས་འབད་བའི་ གནས་ཚད་དང་དགོས་མཐོ་
ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཅེས་ཞིབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ཁོང་རའི་ལག་ལེན་ཚུ་འི་ལོ་བསྟར་དངུལ་འབྲེལ་ཅེས་
བཟོན་སྟོན་དགོ།
- ༥༧ དབང་འཛིན་གྱིས་ གཤམ་སྤྱི་ཅེས་ཞིབ་དེ་ཚུ་ལུ་བཀོད་པའི་ ཅེས་ཞིབ་དང་སྟན་ལུ་ཚུ་
འབྲུལ་མེད་དང་ ཆ་བཞག་རུང་བ་ དེའི་གནས་ཚད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཡོད་པའི་ཉེ་མའི་ཉམས་
སྤྱོད་ ཡངན་ བརྟག་དཔུང་ བར་མཚོན་གཞན་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་ངེས་
བདེན་ཡོད་པ་ཅིན་ ཁང་འཁོད་ཅེས་ཞིབ་པ་ཚུ་ཚུད་པའི་ལས་སྟེ་གཞན་གྱིས་རྒྱུ་བ་པའི་ཅེས་
ཞིབ་ལུ་ཆ་བཞག་ཆོག།
- 60 ཅེས་ཞིབ་ཐབས་ལམ་ཚུ་ ཚུལ་ལྡན་གྱི་དངུལ་འབྲེལ་འཛིན་སྤྱོད་དང་ སྟན་ལུ་འབད་ནི་
དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཚན་རིག་དང་ ཐབས་ཤེས་ཚུ་འི་ཡར་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་བཟུམ་དགོ།
- 61 དབང་འཛིན་གྱིས་ དམིགས་བསལ་ཞིབ་དཔུང་གི་ཅེས་ཞིབ་ཨིན་ན་མ་གཏོགས་ ཅེས་ཞིབ་
འགོ་མ་བཙུགས་པའི་ཉེ་མ་ཅེས་ཞིབ་རྒྱུ་བ་ནི་ཨིན་པའི་མངའ་ཁུལ་ལས་སྟེ་ལུ་ བསྐྱབ་སྟོན་
ལྷན་དགོ།

ཅེས་ཞིབ་སྟན་ལུ།

- 62 ལས་སྟེའི་དངུལ་འབྲེལ་ལག་ལེན་ཚུ་དང་སྟན་ལུ་ནང་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་ཅེས་བཟོན་ཚུ་ལུ་
དབང་འཛིན་གྱི་བསམ་འཆར་དང་ དངུལ་འབྲེལ་ཅེས་བཟོན་ཚུ་འབྲེལ་ཡོད་ཁྲིམས་ཚུ་དང་
སྤྱིར་བཏང་ངོས་ལེན་རུང་བའི་ཅེས་ལས་ཀྱི་ཅུ་དོན་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ དང་བདེན་ཐོག་སྟོན་མ་
སྟོན་བཀོད་དགོ།
- 63 སྟན་ལུའི་ནང་ གཤམ་ཁུམ་ ཡངན་ཚུལ་མིན་བཀོལ་སྟོན་ ཁྲིམས་འགའ་གྱི་བྱ་སྟོན་ཚུ་འི་
གནད་དོན་དང་ བར་མཚོན་ཚུ་ཤེས་རྟོགས་འབད་དགོ།
- 64 སྟན་ལུའི་ནང་ དངུལ་འབྲེལ་ཅེས་བཟོན་ཚུ་དང་ ཟླ་རིམ་དང་ལོ་བསྟར་ཅེས་ཁྲུ་ དེ་
ལས་ཁྲིམས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཚུ་ཚུད་པའི་ ཁྲིམས་བཟོའི་དགོས་མཐོ་ཚུ་ལས་
འགའ་བའི་སྐོར་ལས་ འོས་མཚམས་ལྡན་པའི་ཁ་སྐོར་གི་གསལ་བཤད་དང་ གནས་ཚུལ་
ཚུ་ཡང་གསལ་བསྒྲགས་འབད་དགོ།

64

ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་ཁྱབ་གྱིས་སྟན་ཞུ་བསྐྱེད་དགོས་པ་

- (ཀ) བསྐྱར་ཞིབ་གྱི་གནད་ལེན་འབད་དགོ་པའི་སྐོར་ལས་བཀོད་དེ་ འབྲེལ་ཡོད་སློན་པོ་དང་ ཕྱིས་ཞིབ་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་འགོ་འཁྲིད་པ་ལུ་ དེ་ལས་འདྲ་ཚུ་འོས་འབབ་ཡོད་ས་གཞན་ལུ་དང་།
- (ཁ) ཁྲིམས་འདུན་ཚུ་འི་ཕྱིས་ཞིབ་སྐོར་ལས་འབྲུག་གི་ཁྲིམས་སྒྲིག་པོ་ལུ།
- (ག) ཁྲིམས་བཟོ་ཡིག་ཚང་ཚུ་འི་ཕྱིས་ཞིབ་སྐོར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་འི་ཚོགས་དཔོན་ལུ།
- (ང་) རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སུ་འི་ཕྱིས་ཞིབ་སྐོར་ལས་ཁྲི་འཛིན་ལུ།
- (ཅ) སྤང་སྒྲུབ་དང་བདེ་སྤང་གི་ཞབས་ཏྲུག་ཚུ་འི་ཕྱིས་ཞིབ་སྐོར་ལས་ དངུལ་ཕྱིས་སློན་པོ་ལུ།
- (ཆ) གོགས་རམ་ལས་སྡེ་གིས་མ་དངུལ་བྱིན་པའི་ལས་འགུལ་ཚུ་འི་ ངོས་སྒྲིབ་ཕྱིས་ཞིབ་སྐོར་དངུལ་ཕྱིས་སློན་པོ་ལུ།
- (ཇ) ལས་འཛིན་ཚུ་དང་ དངུལ་འབྲེལ་ལས་སྡེ་ཚུ་འི་ཕྱིས་ཞིབ་སྐོར་བཀོད་ཚོགས་མདོ་ཆེན་གྱི་ཁྲི་འཛིན་ཚུ་ལུ།

66

གསང་བའི་གནས་ཚུལ་ཚུ་སྟན་ཞུ་སེ་སོ་ནང་བཅུགས་ཆོག། དེ་ལུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཚུ་དབང་ཚད་སྔོན་པའི་འགྲེམ་སྟེན་གྱི་ཉེ་མར་ ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་ཁྱབ་ ཡངན་ཁོ་གིས་དུས་མོག་གདམ་ཁ་རྒྱལ་པའི་དོ་ཆབ་གྱིས་སྔོན་བྱིན་ཏྲུགས་མེད་དང་གནང་བ་མེད་པར་ འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕ་མཚན་ཚུ་ལུ་སྔོན་ནི་ ཡངན་གསལ་བསྐྱགས་ འགྲེམ་སྟེན་འབད་མི་ཆོག།

62

རྒྱལ་གཞུང་ཕྱིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱིས་ གཞོད་འགེལ་ཚུ་ཉེན་འཚུབས་ཅན་དང་གལ་འཆབས་ཅན་གྱི་མཁུན་ཏྲུགས་དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ལུ་ འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་དང་ སློན་ཆེན་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཤེག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་འཛིན་ ཡངན་ངན་ལྷང་བཀག་སྡོམ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་འཛིན་ལུ་ ཕྱིས་ཞིབ་སྟན་ཞུ་འདྲ་ཚུ་ཕུལ་དགོ།

 ཚོགས་པོ་མོ་མོ་
 འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་

༤༤ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་གིས་ ཕྱིས་ཞིབ་སྒྲིལ་བཅོང་གྲུར་ དེ་འབྲེལ་ལས་ངོས་ལེན་འབད་དེ་
 མ་དངུལ་ ཡངན་རྒྱ་དངོས་གང་རུང་ཅིག་ག་མཉེ་སར་སྦྱོད་པ་ ཡངན་རྒྱལ་མིན་སྦྱོད་པ་
 རྒྱ་ཟོས་བཏང་མི་རྒྱ་ འོས་མཉེ་བསྐྱར་འབྲུངས་མཉེ་པར་བསྐྱར་གསོ་འབད་ཡོད་པ་ངེས་
 གཏན་བཟོ་དགོ།

འོ་བསྐྱར་ཕྱིས་ཞིབ་སྒྲིལ་བྱ།

༤༥ ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་བྱབ་གྱིས་ འདས་པའི་ཕྱིས་ལོ་ནང་རྒྱབ་པའི་ཕྱིས་ཞིབ་གྱི་འོ་བསྐྱར་ཕྱིས་
 ཞིབ་སྒྲིལ་བྱ། ཕྱིས་ལོ་འདི་འོ་ཆོག་ས་བཞི་དཔུང་འོ་བཞི་པ་ལུ་བྱུལ་དགོ།

༥༠ འོ་བསྐྱར་སྒྲན་ཞུ་ནང་ གཞུང་གི་འོ་བསྐྱར་དངུལ་འབྲེལ་ཕྱིས་བཅོང་རྒྱུ་ཕྱིས་ཞིབ་གྱི་གྲུབ་
 འབྲས་དང་ སྤྱིར་བཏང་དངུལ་འབྲེལ་གནས་སྤངས་དང་ གཞུང་གི་ཆོད་དམ་དང་ འཛོན་
 ཆོད་ དོན་སྤྲོད་ཡར་བྱག་བཏང་ནི་གི་ཐོས་འདེབས་རྒྱ་རྒྱུད་དགོ། སྒྲན་ཞུ་གིས་ སྤྱིར་བཏང་
 བདག་སྐྱོང་གིས་མི་དམངས་ཀྱི་མ་དངུལ་ཆོད་དམ་ཅན་དང་ འཛོན་ཆོད་ཅན་ དོན་སྤྲོད་
 ཅན་འབད་སྦྱོད་མ་སྦྱོད་དཔེ་ཞིབ་འབད་དགོ།

༥༡ འོ་བསྐྱར་ཕྱིས་ཞིབ་སྒྲན་ཞུ་ནང་རྒྱུད་དགོཔ་:

- (ཀ) རྒྱལ་གཞུང་ཕྱིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱི་ཕྱིས་ལོ་འོ་ལག་ལེན་གྱི་ཕྱིས་ཞིབ་སྒྲན་བྱ།
- (ཁ) ལ་གསལ་བཀོད་པའི་དྲུས་མཆོམས་ནང་དབང་འཛིན་གྱི་འབད་བའི་ལཱ་རྒྱ།
- (ག) གལ་གནད་ཅན་གྱི་ཕྱིས་ཞིབ་གྱི་ཞིབ་འབྲས་དང་ ཕྱིས་ཞིབ་རྒྱབ་པའི་ལས་སྡེ་
 རྒྱུ་ལཱ་བྱག་གི་དོན་ལུ་ཐོས་འདེབས།
- (ང) དབང་འཛིན་ལུ་ ངོས་ལེན་རུང་བའི་ལན་འདེབས་ ཡངན་མཉམ་འབྲེལ་མ་
 ཐོབ་པའི་གནད་དོན་རྒྱ།
- (ཅ) ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་བྱབ་གྱི་བསམ་འཆར་ལུ་ ཕྱིས་ཞིབ་རྒྱབ་པའི་ལས་སྡེ་རྒྱ་གིས་
 སྦྱོད་མི་བསྐྱར་ཞིབ་གྱི་སྒྲན་ཞུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལཱ་ངེས་མཉེ་པ་ ཡངན་ཐོས་འདེབས་འབད་
 མི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ལག་ལེན་མ་འབྲབ་པ།

 ཆོག་ས་འཕྲོན།
 འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོག་ས་འབྲུ།

(ཆ) འགན་འཁུལ་ཡར་ཤུག་གཏང་ནི་དང་ ཕྱིས་ཞིབ་རྒྱུ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་གསུམ་གྱི་འཕེལ་གཏང་ནི་ལ་མཐའ་དོན་ལུ་ མ་འོངས་པའི་གདོང་ལེན་གྱི་གནད་དོན་ཚུ།

(ཇ) ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་ཁྲུབ་ཀྱིས་ ཕྱིས་ཞིབ་ཀྱི་ཞིབ་འབྲས་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་བསམ་འཆར་ཚུ་གཤམ་གནད་ཅན་ལུ་བཟི་འཛིག་འབད་དེ་ འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་དང་ སྤྱི་ཚོགས་ མི་དམངས་ཀྱི་མཁྱེན་ཚོགས་ལུ་སྟོན་དགོ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གནད་དོན་གཞན་གང་རུང་ཅིག།

༡༢ ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་ཁྲུབ་ཀྱིས་ འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་དང་ གློན་ཆེན་ སྤྱི་ཚོགས་ལུ་ལོ་བསྟར་ཕྱིས་ཞིབ་སྟན་ཞུ་བུལ་དགོ།

༡༣ ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་ཁྲུབ་ཀྱིས་ ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་དང་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེའི་འགོ་འཁུལ་ ངན་ལྟང་བཀག་སྟོམ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་འཛིན་དང་ དམངས་ཕྱིས་ཚོགས་རྒྱུ་གི་ཁྲི་འཛིན་ཚུ་ལུ་ ལོ་བསྟར་ཕྱིས་ཞིབ་སྟན་ཞུ་བུལ་འདྲ་ལེ་བསྐྱུལ་དགོ།

སྟན་ཞུ་པར་བསྐྱུལ།

༡༤ ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་ཁྲུབ་ཀྱིས་ འདས་པའི་ཕྱིས་ལོ་ནང་ལས་དོན་འཐབ་པའི་ལོ་བསྟར་ཕྱིས་ཞིབ་སྟན་ཞུ་ ཕྱིས་ལོ་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་ལོ་ཚོགས་བཞི་དཔུང་བཞི་པ་ལུ་པར་བསྐྱུལ་འབད་དགོ།

ཕྱིས་ཞིབ་ལུ་ལན་འདེབས་ཀྱི་དུས་མཆོམས།

༡༥ ཕྱིས་ཞིབ་རྒྱུ་བཞིན་མངའ་ཁུལ་ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་ ཕྱིས་ཞིབ་སྟན་ཞུ་གུར་ལན་འདེབས་ཚུ་གཤམ་གསལ་ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་དུས་མཆོམས་བཅོམ་སྟར་དུ་སྤྲོད་དགོཔ་:

ཀ) ཐོག་མའི་ཕྱིས་ཞིབ་སྟན་བཞིན་གུར་ལན་འདེབས།	ས་གནས་ཀྱི་ཕྱིས་ཞིབ་ཤུན་བསྐུལ་སྤྲོད་དེ་
ཟླ་མ་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ལུ།
ཁ) ལས་སྡེ་ཚུའི་དམིགས་བསལ་སྟན་ཞུ་བུལ་གུར་ལན་འདེབས།	དབང་འཛིན་གྱིས་སྟན་ཞུ་སྤྲོད་དེ་
ཟླ་མ་གསུམ་གྱི་ནང་འཁོད་ལུ།
ག) ལོ་བསྟར་ཕྱིས་ཞིབ་སྟན་ཞུ་བུལ་བྱིན་གྱི་དོན་ལུ་ལན་འདེབས།	དབང་འཛིན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་སྤྲོད་དེ་
ཟླ་མ་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ལུ།

ཚོགས་པ་པོ་ན།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ།

ཕྱིས་ཞིབ་སྒྲན་ཞུའི་དང་ལེན།

- ༡༩ ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་དང་ ལྷན་ལག་ འབྲེལ་ཡོད་དབང་འཛིན་གཞན་ཚུ་གིས་ བཅའ་
ཁྲིམས་འདིའི་ནང་གསལ་ལྟར་ ཕྱིས་ཞིབ་སྒྲན་ཞུ་ཚུ་ལུ་དུས་ཐོག་གི་དང་ལེན་འབད་ནིའི་
འགན་ཁུར་འབག་དགོ།
- ༢༠ རྒྱལ་གཞུང་ཕྱིས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱིས་ ལྷན་ཞུ་དུས་ཐོག་ལུ་ངོས་ལེན་མ་འབད་མི་ལུ་ངན་
གསོ་ཡི་གྲུ་བཟང་དགོས་དང་ གལ་སྲིད་ཡི་གྲུ་བཟང་རུང་ མཉམ་འབྲེལ་མ་འབད་བཟིན་ ངོས་
ལེན་འབད་མ་བཟུབ་མི་ལུ་འདྲི་བཅུད་རྒྱབ་དགོས་པ་དང་ གསལ་བཤད་འབད་བཅུག་དགོ།

༼ལེའུ་བདུན་པ་༽

བདེན་ཁུངས།

བདེན་ཁུངས་དང་ བསམ་འཆར་ ལྷན་ཞུ།

- ༢༡ ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་ཁྲབ་ ཡངན་ ཁོར་གིས་དབང་ཚད་སྤྱོད་པའི་འགོ་དཔོན་གྱིས་ གླིཆོགས་
ཡངན་ངང་ཁྲིམས་ལྷན་སྡེའི་སྤྱི་མདུན་ལུ་བདེན་ཁུངས་བཀའ་ནིའི་འགན་འཁུར་ཡོག།
- ༢༢ ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་ཁྲབ་གྱིས་ དམིགས་འདོད་བསྐྱེད་མི་དགོས་དོན་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་གྲུབ་ཚུགས་
ནིའི་དོན་ལུ་ མི་དམངས་ཀྱི་མ་དདུལ་སྤྱོད་ཐངས་ལུ་ཕན་ཐབས་ཅན་གྱི་ ཕྱིས་ཞིབ་གྱི་ལམ་
ལུགས་ཚུ་ལོ་ལྷ་རེ་ལུ་ཆར་རེ་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དགོ།
- ༢༣ ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་ཁྲབ་ ཡངན་ཁོར་གིས་གདམ་ཁ་རྒྱབ་མི་ཅིག་གིས་ ཕྱིས་ཞིབ་རྒྱབ་པའི་ལས་
སྡེ་ལུ་ དབང་འཛིན་གྱི་འགན་འཁུར་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་བསྐྱབ་སྟོན་ ཡངན་གནས་
ཚུ་ལུ་ཚུ་བྱིན་ཆོག།

མཁའ་མཆོག་གི་བསམ་འཆར།

- ༢༤ དབང་འཛིན་གྱིས་ གླིཆོགས་དང་བདག་སྤྱོད་ལུ་ ཁོར་རའི་ཁྱད་རིག་གི་ཤེས་ཡོན་ཐོག་
ལས་ བསྐྱལ་འདེབས་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ དདུལ་ཕྱིས་ཀྱི་དཔུང་ཡིག་ཚུ་ལུ་མཆན་བཀོད་
ནི་ཚུ་ཚུད་པའི་མཁའ་མཆོག་གི་བསམ་འཆར་ལུ་ལྟུག་དགོ།

།ལེའུ་བརྒྱུད་པ་། དབང་འཛིན་གྱི་འབྲི་འགན།

དབང་འཛིན་ཅེས་ཞིབ་ཀྱི་བཞི་དང་ ཟབ་ནན་བསྐྱར་ཞིབ།

- ༤༢ དབང་འཛིན་གྱི་ལག་ལེན་ཚུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་ གནན་འབྲེལ་ཡོད་ཁྲིམས་གྱིས་གཞི་
བཙུགས་འབད་བའི་གནས་ཚད་དང་དགོས་མཁོ་ཚུ་ལས་མ་འགལ་བར་འབད་དགོ།
- ༤༣ རྒྱལ་གཞུང་ཅེས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱི་ལོ་བསྐྱར་ཅེས་བཟུ་ ཅེས་ཞིབ་ཀྱི་བཞི་དོན་ལུ་ སྤྱི་
ཚོགས་གྱིས་ རྒྱལ་གཞུང་ཅེས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱི་ ཅེས་ཞིབ་བྱུང་ཁོངས་ནང་མ་འདུས་
པའི་བྱད་རིག་ཅན་གྱི་ཚོང་སྤེལ་ ཡངན་འདུས་ཚོགས་ལས་བཏོན་པའི་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཅེས་
ཞིབ་པ་ཚུ་བསྐོ་བཞག་འབད་དགོ།
- ༤༤ རྒྱལ་གཞུང་ཅེས་ཞིབ་དབང་འཛིན་གྱིས་ དེའི་དདུལ་འབྲེལ་ཅེས་བཟོ་ད་ཚུ་དང་ལག་ལེན་གྱི་
གནས་ཚུལ་ཚུ་བསྐོ་བཞག་འབད་བའི་ཅེས་ཞིབ་པ་ལུ་ ཅེས་ལོ་ཚོགས་ཞིན་མ་ལས་ཉིན་
གངས་ལུ་ འི་ནང་འཁོད་བྱིན་དགོ།
- ༤༥ ཅེས་ཞིབ་པ་གིས་

 - (ཀ) དབང་འཛིན་གྱི་ལག་ལེན་ཚུ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ གནན་དོན་གང་རུང་ཅིག་
ཀྱང་ འཛིགས་སྒྲུང་ ཡངན་མཐུན་འགྱུར་ རྒྱལ་ལུ་མེད་པར་སྟན་ཅུ་ སྤྱི་
ཚོགས་ལུ་ལུ་དགོ།
 - (ཁ) གལ་སྲིད་དགོས་མཁོ་འཛོན་པ་ཅིན་ སྤྱི་ཚོགས་དང་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་ལས་སྡེ་ཚུ་འུ་
མདུན་ལུ་ དབང་འཛིན་གྱི་ལག་ལེན་ཚུ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གནན་དོན་ཚུ་འི་
སྐོར་ལས་བདེན་ཁྱེད་ས་བཀལ་དགོ།
- ༤༦ དབང་འཛིན་གྱིས་ ཅེས་ཞིབ་གྱི་འབྲེལ་ཆགས་དང་ གནས་ཚད་མཐོ་ཤོས་ཚུ་ངེས་གཏན་
བཟོ་ཞིའི་དོན་ལུ་ དུས་དང་དུས་སྤུ་ ཟབ་ནན་ལས་སྤེལ་ཚུ་ ཡངན་བྱད་རིག་ཅན་གྱི་འདུས་
ཚོགས་ཚུ་འི་འབྲེལ་མི་གིས་ཟབ་ནན་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ཞིའི་འགན་འཁུར་འཐབ་ཆོག།

ཚོགས་པ་འོན།
འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ།

གནས་ཚུལ་དང་ འབྱུང་ཁུངས་ མིང་ཚུལ་ཉེན་སྲོལ།

- 2) ཅེས་ཞིབ་ཚུ་གིས་ ཁོང་གིས་སྒོ་བ་མི་དང་ལེན་མིའི་གནས་ཚུལ་ལུ་འོས་འབབ་ཡོད་པའི་སྤྱད་
 སྒྲོབ་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཚུ་ལུ་བཙེ་བཀྱར་འབད་དགོ།
 44 དབང་འཛིན་གྱིས་ འབྲུང་ཉེན་ཡོད་པའི་གཞོན་འགེལ་ཚུ་འོློང་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་
 དང་འཁྲིལ་ཏེ་དྲང་བདེན་དང་སྒོ་གཏད་ཀྱི་ཐོག་ལས་འབྱོར་བའི་གནས་ཚུལ་གང་རུང་ཅིག་གི་
 འབྲུང་ཁུངས་ཀྱི་གསང་བྱ་རྒྱུན་སྒྱུར་འཐབ་དགོ།
 46 གཤམ་སྤྱད་ དབང་འཛིན་གྱི་བསམ་འཆར་ལུ་ གནས་ཚུལ་ནང་གཤམ་གསལ་གནད་དོན་ཚུ་
 ཡོད་པ་ཅིན་ མི་དམངས་དང་ མི་ངོ་གང་རུང་ཅིག་ ཡངན་གཞན་དབང་འཛིན་ལུ་གནས་
 ཚུལ་བྱེན་མ་ཆོག་པ་
 (ག) རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཚུ་དང་ རོས་ལེན་རུང་བའི་ཁྲིམས་དོན་ཚུ་འི་ནང་གསལ་
 གསང་སྟེ་བཞག་དགོས་པ་དང་།
 (ཁ) རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ གཤམ་གནད་ཅན་གྱི་ཆོང་འབྲེལ་དང་བཅོ་གྲའི་གསང་བྱ།
 (ག) རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་ཚུ་འི་ནང་གསལ་ཚུལ་ལུ་འོས་སྤྱད་སྒྲོབ་དང་ མི་དམངས་ཀྱི་
 གཙོ་ཆའི་མཐའ་དོན་ལུ་ཐོལ་གཞི་ཞེ་ན།
 40 དབང་འཛིན་གྱིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ཅེས་ཞིབ་རྒྱབ་ལུ་ཚུ་ལས་ དབང་
 འཛིན་གྱིས་ལེན་པ་ ཡངན་སྒོ་བ་ཆོག་པར་ཡོད་པའི་གསང་བ་ ཡངན་དྲན་ཆོར་ཅན་གྱི་མཁོ་
 ཆས་ ཡངན་སྒྲུབ་བྱེད་ ཡིག་ཐོག་བཀོད་པ་ ཡངན་དེ་མིན་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་
 ཚུ་འི་དགོས་མཁོ་ལྟར་དུ་ གསང་བྱ་དང་ཉེན་སྒྲོབ་ཀྱི་གནས་ཆོད་ཅིག་འཐད་པ་བྱེན་དགོ།
 47 དབང་འཛིན་གྱིས་
 (ག) མི་དམངས་ཀྱི་མཐའ་དོན་གོང་ལུ་བཀྱར་ནི་གི་དོན་ལུ་ གཤམ་གནད་ཅན་དང་
 དགོས་མཁོ་ལུ་བསྐྱར་བའི་ལས་རོགས་དང་མཉམ་འབྲེལ་འབད་མི་ མི་ངོ་དེ་ལུ་
 ཉེན་སྲུང་བྱེན་ནི་དང་།
 (ཁ) འོས་མཆོམས་ལྟན་པའི་ དབང་འཛིན་ཚུ་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་དོན་ལུ་

དག ཡངན་ཉེན་སྲུང་གི་དོན་ལུ་ དབང་འཛིན་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་མི་འདི་
གལ་གནད་ཅན་དང་དགོས་མཁོ་ཅན་ཨིན་པའི་མི་ངོ་དེའི་ཉེན་སྲུང་དང་ ཉེན་
སྲུང་ངེས་ཏིག་བཟོ་ནིའི་དགོས་མཁོ་བཀོད་ནི།

(ག) དབང་འཛིན་ཚུ་ལུ་ ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་བྱབ་ཀྱི་བསམ་འཆར་ལུ་ མཛོན་གསལ་
ཅན་གྱི་ཉེན་ཁ་དང་ ཁོང་གི་ཉེན་སྲུང་ལུ་འཛིགས་བསྐྱེད་ཡོད་ས་ལུ་ ཕྱིས་ཞིབ་
པ་རྒྱུའི་ཉེན་སྲུང་དང་ ཉེན་སྲུང་ངེས་གཏན་བཟོ་ནིའི་དགོས་མཁོ་བཀོད་ནི།

༼ལེའུ་དགུ་པ་༽

གཞིན་འགལ་དང་ཉེས་ཆད།

གཞིན་འགལ།

༧༢ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ལས་འགལ་བའི་གཞིན་འགལ་འཐབ་པ་ ཡངན་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་
དགོངས་དོན་གང་རུང་ཅིག་དང་འབྲེལ་ནི་ལས་འབྲས་ཤོར་བའི་མི་ངོ་དེ་ གཞིན་འགལ་གྱི་
ཉེས་སྐྱོན་ཨིན་པར་བརྟེན་གྱོ།

༧༣ ཉེགས་བཤད་བཀོད་མི་ ཡངན་གནས་ཚུལ་བྱིན་མི་ཅིག་གིས་ ཤེས་བཞིན་དུ་ འཁོན་
སེམས་བསྐྱེད་དེ་མངའ་བྲལ་ལས་སྡེ་ ཡངན་ མི་ངོ་ཅིག་གིས་འབད་བའི་གཞིན་འགལ་དང་
འབྲེལ་བཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་རྒྱུ་མ་འམ་མེ་འགྱུར་བྱིན་པ་ ཡངན་བྱིན་ནི་གི་ཐབས་ལམ་
བཟོ་མི་དེ་ལུ་ གཞིན་འགལ་གྱི་ཉེན་སྐྱོན་ཨིན་པར་བརྟེན་གྱོ།

ཉེས་བཤེར།

༧༤ མི་ངོ་གལ་ཡང་ ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་ས་ཅིག་ལས་ཉེས་སྐྱོན་ཨིན་པར་བརྟེན་ཏེ་ཁྲིམས་གཙོད་
མ་གྲུབ་ཚུན་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་གི་གཞིན་འགལ་མི་ཙག།

༧༥ གཞིན་འགལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་འཐབ་མིའི་ཉེས་འཇུགས་འབད་བའི་མི་ངོ་དེ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་
དང་ འོས་འབབ་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་གཞན་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཚུན་དཔོན་ཡོངས་བྱབ་ཡིག་ཆ་
གིས་ཉེས་བཤེར་འབད་དགོ།

ཚོགས་པ་པོ་ན།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ།

ཉེས་ཆད།

- ༩༦ གནོད་འགེལ་གྱི་ཉེས་སྒྲིན་ཡིན་པར་བརྟེན་ཏེ་ཁྱིམ་ས་གཙོན་གྲུབ་པའི་མིང་ཅིག་ལུ་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགེལ་ཁྲིམས་དེབ་ ཡངན་རྒྱུལ་ཁབ་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་ཁྲིམས་གཞན་ཚུ་ནང་དེ་ལུགས་ གྱི་གནོད་འགེལ་གྱི་དོན་ལུ་བཀོད་པའི་ཉེས་ཆད་སྒྲིན་དགོ།
- ༩༧ འབྲུག་གི་ཉེས་འགེལ་ཁྲིམས་དེབ་ ཡངན་ཁྲིམས་གཞན་གྱི་འོག་ལུ་ཉེས་ཆད་དམིགས་ བསལ་འབད་བཀོད་དེ་མེད་པའི་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ ཡངན་ཁྲིམས་གཞན་གྱི་འོག་ལུ་ ངན་ལྟ་གནོད་འགེལ་གྱི་ཉེས་སྒྲིན་ཡིན་པར་མཐོང་བའི་མིང་ཅིག་ལུ་ ཁྲིམས་གྱི་འདུན་ས་ ལས་ཉེས་རིམ་བཀོད་གནང་མི་ལྟར་བྱ་ ཉེས་ཆད་ ཡངན་བཙོན་ཁྲིམས་ ཡངན་གཉིས་ཆ་ར་ སྒྲིན་དགོ།
- ༩༨ ཕྱིས་ཞིབ་པ་ཚུ་ ཡངན་ལཱ་གཡོགས་གཞན་ཚུ་ལུ་སྒྲིག་ཁྲིམས་ལས་འགལ་བའི་གནོད་ལེན་ འདི་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་ལུ་བཟོ་བའི་བཅའ་ཡིག་དང་འབྲེལ་ཏེ་རྒྱུང་མ་ཅིག་བཀལ་ ཆོག།

༼ལེའུ་བརྩུ་བ་༽
སྤྱི་ཚོགས་དགོངས་དོན།

ཉེས་བཤེར་ལས་བཀག་ཆ།

- ༩༩ ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་བྱུང་དང་ དེའི་ཕྱིས་ཞིབ་པ་ཚུ་གིས་བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་ལུ་ཁོང་རའི་ འགན་འཁུར་ཚུ་འོས་ལྷན་གྱི་ལག་ལེན་འཐབ་མི་ལས་འཐོན་པའི་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་བྱ་སྒྲིན་ གང་རུང་ཅིག་གི་སྒྲོར་ ཉེས་བཤེར་ལས་བཀག་ཆ་ཡོད།

བཅའ་ཡིག་བཟོ་ཆོག་པའི་དབང་ཆད།

- ༡༠༠ དབང་འཛིན་གྱིས་ ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་ཏེ་དེའི་བྱ་སྒྲོན་ཚུ་ཆད་དམ་དང་ འཛོན་ཆད་ དོན་

ཚོགས་པ་པོ་ན།
འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ།

སློན་ཚན་འབད་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་མཁོ་གཤམ་ཅན་གྱི་བཅའ་ཡིག་ཚུ་བཟོ་ཆོག།

དབང་འཛིན་ཡོད་པའི་དེབ་སྒྲིག་སྐུ་

༡༠༡ གཤམ་སྤྱི་དུང་ཁ་དང་དབྱེན་སྤྱད་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གོ་དོན་མ་འདྲུལ་ཅེ་འཐོན་ཆེ་ རྫོང་ཁའི་
དེབ་སྒྲིག་སྐུ་ཆ་གནས་བཞག་དགོ།

བསྐྱར་བཅོས།

༡༠༢ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་ཅེ་འབད་དགོས་པ་འཐོན་པ་ཅིན་སྤྱི་ཆོག་སའ་ལས་མཛད་
དགོ།

ངེས་ཆོག།

༡༠༣ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ནང་ཆོག་འགྲེལ་གྱི་གོ་བ་སོ་སོར་རྟོག་ས་དགོས་ན་མ་གཏོགས་དེ་མིན་
ཆོག་འབྲུད་དང་ ཆོག་ཆོག་ས་ བསྐྱར་མིང་ཚུ་འདི་ངེས་ཆོག་གཤམ་གསལ་ལྟར་

(ཀ) “ཕྱིས་ཁྲ” ཟེར་མི་འདི་ སྤྱོད་ལེན་དང་ དེ་ལུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལེན་ཚུ་འདི་བདེན་
ཁུངས་བཀལ་མི་ཡིག་ཆ་གཞན་ཚུ་འདི་ཞིབ་ཆ་སྟོན་པའི་ ལག་ལེན་བསྐྱར་བཞིན་
ཡོད་མི་ཁྲིམས་ཚུ་འདི་འོག་ལུ་རྒྱུན་སྦྱོར་འཐབ་མི་ཐོ་ཡིག་དང་ ཕྱིས་ཤོག་ ཀེ་དེབ་
ཚུ་ལུ་གོ།

(ཁ) “བཅའ་ཁྲིམས་” ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་གི་ཕྱིས་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་ལུ་གོ།

(ག) “ཕྱིས་ཞིབ་” ཟེར་མི་འདི་ མི་ངོ་ཅིག་ ཡངན་ལས་སྤེའི་ཕྱིས་ཁྲ་འདི་ཐོ་ཡིག་
ཡངན་ལག་ལེན་ དངུལ་འབྲེལ་གནས་སྤངས་ཚུ་འདི་གཞུང་འབྲེལ་བརྟག་ཞིབ་
ཡངན་ཞིབ་དཔྱད་ དབྱེ་དཔྱད་ བསྐྱར་ཞིབ་ ཡངན་འབྲེལ་ཡོད་ཁྲིམས་ཚུ་དང་
བཅའ་ཡིག་ སྒྲིག་སྐུ་གཞི་ གནས་ཚད་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཅེ་འདོད་བསྐྱེད་པའི་
དམིགས་ལུ་ལུ་ཚུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་ལུ་གོ།

(ང) “ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་ཁུབ་” ཟེར་མི་འདི་ ཕ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་དང་ བཅའ་ཁྲིམས་
འདི་འོག་ལུ་བསྐྱོད་བཞག་ གནང་བའི་ འབྲུག་གི་ཕྱིས་ཞིབ་ཡོངས་ཁུབ་

ཆོག་སའ་ལས་
འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོག་སའ་ལས་

॥

- (ཙ) “དབང་འཛིན་” ཟེར་མི་འདི་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་བསྟར་སྟོན་འབད་ནི་གི་
དབང་ཚད་ཡོད་པའི་ འབྲུག་གི་ཙ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་གིས་གཞི་བཅུགས་འབད་བའི་
འབྲུག་གི་ཕྱི་ཁྱིམ་དབང་འཛིན་ལུ་གོ།
- (ཆ) “དན་ལྷན་” ཟེར་མི་འདི་ དན་ལྷན་བཀག་སྡོམ་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་ངེས་ཚིག་
བཀོད་མི་ལྟར་བྱ་གོ།
- (ཇ) “གཞུང་” ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་གཞུང་ལུ་གོ།
- (ཉ) “རྒྱལ་ཁབ་” ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་གོ།
- (ཏ) “བྱ་སྟོན་དན་པ་” ཟེར་མི་འདི་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ནང་བཀོད་པའི་ཁྱད་རིག་
ཀུན་སྟོན་གྱི་ནུམ་བཞག་འཐབ་ནི་ལས་འགལ་བའི་ གདོང་ལེན་ ཡངན་སྤང་
མེད་གང་རུང་ཅིག་ལུ་གོ།
- (ཐ) “ཟབ་ནན་བསྐྱར་ཞིབ་” ཟེར་མི་འདི་ ཁྱད་འཕགས་དང་ཁྱད་རིག་ཅན་ལུ་
ཁས་ལེན་པའི་ ཟབ་ནན་ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་འབད་བའི་ཞབས་ཏྲིག་གི་རྒྱ་སྤྱོད་རྒྱུ་
སྟོང་དང་ཡར་དཀག་གི་དོན་ལུ་ ལས་སྡེ་ཚུ་སྤྱོད་ཚད་འཛིན་ལམ་ལུགས་གྱི་བྱས་
མཚམས་ཕྱི་རོལ་བསྐྱར་ཞིབ་ལུ་གོ།
- (ད) “ལས་འབྲེལ་ཕྱི་ཁྱིམ་” ཟེར་མི་འདི་ ཏི་རུའི་གནས་གོང་གི་འཆར་སྤང་དང་
ཕྱི་ཁྱིམ་རྒྱབ་ལུ་ལུ་ཚུ་གིས་ རང་གི་འགན་འཁུར་ཚུ་ལ་མཐུན་ལག་ལེན་འཐབ་
ནི་དང་གཅིག་ཁར་ རང་གི་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་བཀོལ་སྟོན་འབད་མི་དང་ ཚད་དམ་
དང་ འཛིན་ཚད་ དོན་སྤྲོད་གྱི་ཕྱི་ཁྱིམ་ཚུ་དང་ལག་ལེན་དང་འཛིན་སྟོང་གི་
ཕྱི་ཁྱིམ་དང་ མི་ངོ་ཅིག་ ཡངན་ འཛིན་སྟོང་གིས་བཟོ་བའི་ ལས་འབྲེལ་
སྟན་ཁུ་གང་རུང་ཅིག་གི་ཕྱི་ཁྱིམ་ཚུ་དང་ ཕྱི་ཁྱིམ་རྒྱབ་ལུ་གི་ལག་ལེན་
གྱི་འཆར་སྤང་གང་རུང་ཅིག་གི་བསྐྱར་ཞིབ་ ཡངན་བཟྱག་ཞིབ་གཞན་གང་རུང་
ཅིག་ལུ་གོ།

སྟོན་ཆོག།

ས་བཅུའི་གངས་ལྗན་ཅིས་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་འདི། །ས་ཐོབ་སེམས་དཔའ་མི་ཡི་ཚུལ་བབྱང་བ། །
ས་ཡི་ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་བྲགས་དགོངས་བཞིན། །ས་སྟང་མི་རྣམས་བདེ་བའི་དཔལ་དུ་གྱུབ། །

རང་འདོད་ཆགས་སྣང་ཀྱན་ནས་བསྐངས་པ་ཡི། །གཡོ་སྤྱོད་རྟ་རྟོག་ཟ་གསུག་འབུལ་སྟགས། །
ཞིབ་དེའི་འགལ་ཟླར་གྱུར་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱན། །མིང་གི་ལྷག་མར་འགྱུར་ལ་སྟོབས་ལོངས། །

ལྷགས་གཉིས་ཁྲིམས་ཀྱི་བཀོ་ཆ་རབ་བཟྱེད་ཅིང་། །རྒྱལ་གཅེས་ལྷག་བསམ་ནོ་བའི་མཆོན་འཆང་བའི། །
ཅིས་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་དམག་དཔུང་ཆེར་གཡོས་པས། །ངན་སྤྱོད་པས་རྒྱལ་ཆོགས་རྣམས་ཅིས་མི་ཁྱུམ། །

གཞན་དོན་སྦྱབ་ལ་སྦྱོས་གཏོང་ཁུས་ཤིང་། །རང་དོན་མཐའ་དག་རྒྱབ་དུ་བསྐྱར་ཁུས་པའི། །
རྒྱལ་རབས་བཞི་པའི་བྲགས་དོན་འགྲུབ་འདོད་ན། །བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པས་ཆོག། །

མི་དབང་རྒྱལ་པོའི་ཆབ་སྲིད་བརྟན་པའི་མཐུས། །མི་ནད་ལྷགས་ནད་ལུ་གཏུས་འཁྲུགས་སྟགས། །
མི་མཐུན་རྟུན་པའི་མཆོན་མ་ཀྱན་ཞི་ཞིང་། །མི་རྣམས་བདེ་སྤྱིད་དཔལ་ལ་སྤྱོད་པར་ཤོག། །

ཆོགས་པ་པོ་རྒྱ་
འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུ།